

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
OBSZARÓW MIASTA LIDZBARK WARMIŃSKI
PRZY UL. MAZURSKIEJ, UL. SZWOLEŻERÓW,
UL. KAJKI I UL. GRUNWALDZKIEJ (4 TERENY)

AUTORKA OPRACOWANIA:

MGR INŻ. MONIKA JABŁOŃSKA

Specjalista w zakresie
ochrony środowiska
Monika Jabłońska
mgr inż. Monika Jabłońska

OLSZTYN – STYCZEŃ 2020 r.

SPI S TREŚCI

CZĘŚĆ OPISOWA

WSTĘP.....	4
1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	
1.1. PODSTAWA PRAWNA I MERYTORYCZNA ORAZ ZAKRES PROGNOZY.....	4
1.2. CEL OPRACOWANIA PROGNOZY I METODY PRACY.....	5
1.3. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU	
1.3.1. STRUKTURA PROJEKTU PLANU.....	5
1.3.2. CEL SPORZĄDZENIA PROJEKTU PLANU.....	6
1.3.3. ZASADY ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU.....	6
1.4. POWIĄZANIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	14
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	25
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	26
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	26
5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY JEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU	
5.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA.....	26
5.2. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU.....	31
6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	31
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	31
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PLANU.....	33
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE ŚRODOWISKO.....	41

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	48
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	49
12. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	49
13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	50
 ➤ OŚWIADCZENIA WYNIKAJĄCE Z ART. 51 UST. 2 PKT. 1 LIT F USTAWY Z DNIA 3 PAŹDZIERNIKA 2008 R. <i>O UDOSTĘPNIANIU INFORMACJI O ŚRODOWISKU I JEGO OCHRONIE, UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA W OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ O OCENACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO</i> (T.J. Dz. U. z 2018 R. POZ. 2081 ZE ZM.).	

CZĘŚĆ KARTOGRAFICZNA

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE OD NR 1.1 DO NR 1.4 W SKALI 1:1000 PN. „RYSUNEK DO PROGNOZY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO OBSZARÓW MIASTA LIDZBARK WARMIŃSKI POŁOŻONYCH PRZY UL. MAZURSKIEJ,
UL. SZWOLEŻERÓW, UL. KAJKI I UL. GRUNWALDZKIEJ (4 TERENY)”.

WSTĘP

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko powstała dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów określonych załącznikiem graficznym do Uchwały Nr X/74/2019 Rady Miejskiej w Lidzbarku Warmińskim z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów Miasta Lidzbark Warmiński.

Zgodnie z art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 ze zm.) burmistrz po podjęciu przez radę miasta uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, sporządza projekt planu (...) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa w ustawie o z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.). Zgodnie z art. 46 pkt 1 w/w ustawy projekt planu zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W myśl art. 51 ust. 1 cytowanej ustawy organ opracowujący projekt planu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Przedmiotowy projekt planu miejscowego stanowi zmianę obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lidzbark Warmiński” uchwalony Uchwałą Nr LIII/380/10 Rady Miejskiej w Lidzbarku Warmińskim z dnia 31 marca 2010 roku oraz „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lidzbark Warmiński dotycząca fragmentów jednostek urbanistycznych C, E3, F” uchwalony Uchwałą OR.BR.0007.64.2012.EK Rady Miejskiej w Lidzbarku Warmińskim z dnia 12 września 2012 roku.

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. PODSTAWA PRAWNA I MERYTORYCZNA ORAZ ZAKRES PROGNOZY

Zgodnie z art. 17 pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządza się wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko, uwzględniając ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został określony w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie – znak WSTE.411.13.2019.BW z dnia 2 lipca 2019 r. oraz w piśmie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lidzbarku Warmińskim – znak ZNS.4082.6.2.2019 z dnia 25 czerwca 2019 r.

Podstawę merytoryczną opracowania prognozy stanowią:

- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów Miasta Lidzbark Warmiński położonych przy ul. Mazurskiej, ul. Szwoleżerów, ul. Kajki i ul. Grunwaldzkiej (4 tereny).
- Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pn.: „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lidzbark Warmiński” uchwalony Uchwałą Nr LIII/380/10 Rady Miejskiej w Lidzbarku Warmińskim z dnia 31 marca 2010 roku.
- Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pn.: „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lidzbark Warmiński dotycząca fragmentów jednostek urbanistycznych C, E3, F” uchwalony Uchwałą OR.BR.0007.64.2012.EK Rady Miejskiej w Lidzbarku Warmińskim z dnia 12 września 2012 roku.
- Akty i przepisy prawa związane z ochroną środowiska i przyrody.

Niniejsza prognoza wpływu ustaleń projektu planu na środowisko składa się z następujących części:

- opisowej zawierającej oceny hipotetyczne, oparte na zasadach logicznego wnioskowania, w tym opis poszczególnych elementów środowiska, ocenę ich stanu i wrażliwości, informacje o aktualnym zagospodarowaniu terenu i ustaleniach projektu zmiany planu, pełniącą funkcję informacyjną w stosunku do późniejszych etapów projektowania inwestycji, wskazując jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być w ich trakcie brane pod uwagę i rozwiązywane.
- kartograficznej stanowiącej integralną część niniejszego opracowania, na którą składają się rysunki w skali 1:1000 stanowiące załączniki graficzne nr 1.1 - 1.4.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy nie napotkano na istotne trudności lub luki informacyjne, które uniemożliwiałyby identyfikację zagrożeń lub ocenę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

1.2. CEL OPRACOWANIA PROGNOZY I METODY PRACY

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest elementem procedury oceny oddziaływania na środowisko planu. Podstawowym celem prognozy opracowywanej równocześnie z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest identyfikacja możliwych wpływów na komponenty środowiska danego obszaru i zdrowie ludzi, jakie potencjalnie mogą nastąpić na skutek realizacji ustaleń planu oraz współpraca z autorem ustaleń planu w celu wyeliminowania niekorzystnych ustaleń, które mogą spowodować negatywne skutki dla środowiska. Ważnym zadaniem prognozy jest informowanie lokalnej społeczności, władz samorządowych i podmiotów gospodarczych o skutkach realizacji ustaleń planu. Rolą tego opracowania jest minimalizacja szkodliwej działalności człowieka na środowisko przyrodnicze w wyniku realizacji ustaleń planu, a także uzasadnienie decyzji zawartych w planie. Prognoza, analizując skutki najsilniej obciążające środowisko pełni rolę informacyjną i ostrzegawczą w stosunku do późniejszych etapów projektowania inwestycji, wskazując jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być w ich trakcie brane pod uwagę i rozwiązywane, a także czym może grozić brak odpowiednich rozwiązań. Na etapie projektu planu sygnalizuje się dopiero możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości, ale mogą one nie wystąpić lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podejmie się odpowiednie działania zapobiegawcze na dalszych etapach projektowania dopuszczonych przedsięwzięć.

Celem niniejszego opracowania jest ocena projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów Miasta Lidzbark Warmiński położonych przy ul. Mazurskiej, ul. Szwoleżerów, ul. Kajki i ul. Grunwaldzkiej (4 tereny) w aspekcie ochrony zasobów naturalnych środowiska przyrodniczego i przedstawienia przewidywanych przekształceń środowiska oraz warunków życia ludzi w wyniku realizacji planu.

1.3. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU

1.3.1. STRUKTURA PROJEKTU PLANU

Ustalenia projektu planu zostały sformułowane w trzech rozdziałach, z czego w niniejszym opracowaniu omówiono dwa pierwsze; ostatni, trzeci zawiera przepisy końcowe, które nie odnoszą się do możliwych oddziaływań ustaleń projektu planu na środowisko. Kolejnymi opisanymi rozdziałami dokumentu są:

- Rozdział I – Ustalenia ogólne – dotyczące całego obszaru objętego planem, zawierający:
  - przedmiot ustaleń planu,
  - definicje terminów i pojęć zastosowanych w treści ustaleń,
  - ustalenie zakresu rysunku planu,
  - ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
  - zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu,
  - zasady kształtowania krajobrazu,

- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej,
  - wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
  - ustalenia wynikające z granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie,
  - zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym,
  - sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów,
  - zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,
  - zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji,
  - zadania własne gminy z zakresu infrastruktury technicznej,
  - inwestycje celu publicznego.
- Rozdział II – Ustalenia szczegółowe dotyczące terenów elementarnych.
  - Rozdział III – Ustalenia końcowe.

1.3.2. CEL SPORZĄDZENIA PROJEKTU PLANU

Projekt planu miejscowego obejmuje cztery tereny zlokalizowane w różnych jednostkach urbanistycznych miasta. Każdy z terenów posiada specyficzne uwarunkowania wynikające z przepisów odrębnych. Część obszarów objętych planem miejscowym obejmuje tereny o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, w granicach których dążono do uzupełnienia istniejącej zabudowy. Pozostałe obszary objęte zmianą są to niezagospodarowane tereny zlokalizowane wśród zabudowanej tkanki miasta, stanowiące atrakcyjne tereny inwestycji. Wprowadzone zmiany dotyczą optymalizacji i racjonalizacji zagospodarowania terenów i umożliwiają ich wykorzystanie zgodnie z obecnymi potrzebami miasta i jego mieszkańców. Zapisy nowego planu aktualizują kompleksowo ustalenia obecnie obowiązujących planów, które z upływem czasu i wprowadzanym w ustawach zmianom zdezaktualizowały się i nie odpowiadają wymogom obecnie obowiązujących przepisów prawa. Przedmiotowy plan stanowi zmianę planu, gdyż obejmuje swoim zasięgiem obszar, na którym obowiązuje „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lidzbark Warmiński” uchwalona Uchwałą Nr LIII/380/10 Rady Miejskiej w Lidzbarku Warmińskim z dnia 31 marca 2010 roku oraz „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lidzbark Warmiński dotycząca fragmentów jednostek urbanistycznych C, E3, F” uchwalonego Uchwałą OR.BR.0007.64.2012.EK Rady Miejskiej w Lidzbarku Warmińskim z dnia 12 września 2012 roku.

Ustalenia planu spełniają wymagania art. 1 ust 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym poprzez między innymi: określenie wymagań ładów przestrzennych w ustalenia szczegółowych dla terenów elementarnych, określenie walorów architektonicznych i krajobrazowych poprzez wskazanie zasad ochrony oraz zasad kształtowania krajobrazu, określenie wymagań ochrony środowiska oraz wymagań ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej poprzez ustalenie zasad ochrony. W ustaleniach planu uwzględniono również walory ekonomiczne przestrzeni oraz prawo własności, a także potrzeby interesu publicznego.

1.3.3. ZASADY ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU

Podstawowym elementem ustaleń projektu planu jest określenie przeznaczenia terenów i warunków ich zagospodarowania wynikających z potrzeb ochrony zasobów środowiska w kontekście rozwoju określonych funkcji. W poniższej tabeli zestawiono szczegółowe warunki kształtowania zabudowy i zagospodarowania, które wpływają na jakość środowiska w wyznaczonych terenach dla których określono rodzaj i zakres obowiązujących standardów środowiska.

Oznaczenie terenu w planie	Użytkowanie terenu		Zasady zagospodarowania
	Dopuszczalna funkcja na danym terenie	Rodzaj zabudowy	Ustalenia obowiązujące określające dopuszczalne oddziaływania na środowisko
Załącznik graficzny nr 1.1. (ul. Mazurska)			
MWU.01	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej.	<ul style="list-style-type: none"> Przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Przeznaczenie uzupełniające: usługi nieuciążliwe realizowane jako wbudowane. 	<ul style="list-style-type: none"> Minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej 2000 m², przy czym dopuszcza się wydzielenie działek o mniejszych powierzchniach na potrzeby sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz komunikacji wewnętrznej. Nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z oznaczeniami na rysunku planu. Maksymalna wysokość zabudowy: trzy kondygnacje nadziemne w tym poddasze użytkowe, jednak nie więcej niż 12,0 m, dla pozostałych obiektów budowlanych – nie więcej niż 6,0 m. Geometria dachów: dachy dwuspadowe lub wielospadowe o symetrycznym nachyleniu połaci głównych w przedziale od 35° do 45° i kierunku kalenicy w przybliżeniu równoległym do ulicy Mazurskiej. Kolorystyka dachów: odcienie czerwieni. Maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej 0,35. Minimalna i maksymalna intensywność zabudowy: 0,1 do 1,2. Zachowanie minimum 50% powierzchni terenu jako biologicznie czynnej. Miejsca postojowe w granicach w własnych działki w liczbie nie mniejszej niż: 1,5 miejsca na każdy lokal mieszkalny plus 1 miejsce na każde 50 m² powierzchni usług. Miejsca postojowe należy realizować w podziemnych garażach lub hali garażowej, przy czym przynajmniej 20% liczby miejsc postojowych należy realizować w granicach terenu elementarnego jako ogólnodostępnych (rotacyjnych). Teren elementarny położony jest w granicach strefy ochrony uzdrowiskowej „B”, podlegające ochronie zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniowo – usługową zgodnie z przepisami odrębnymi.
Załącznik graficzny nr 1.2. (ul. Szwoleżerów)			
MWU.02	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej.	<ul style="list-style-type: none"> Przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Przeznaczenie uzupełniające: usługi nieuciążliwe realizowane jako wbudowane. Istniejące budynki adaptowane. W granicach terenu elementarnego zlokalizowany 	<ul style="list-style-type: none"> Minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej 1500 m², przy czym dopuszcza się wydzielenie działek o mniejszych powierzchniach obejmujących budynek lub zespół budynków wraz z obsługującymi je miejscami do parkowania oraz terenami zieleni i rekreacji, a także działek na potrzeby sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz komunikacji wewnętrznej.

		jest obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków.	<ul style="list-style-type: none"> Nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z oznaczeniami na rysunku planu. Maksymalna wysokość zabudowy: zgodnie z warunkami konserwatorskimi, jednak nie więcej niż 16,0 m. Geometria dachów: zgodnie z warunkami konserwatorskimi obowiązuje zachowanie istniejącej geometrii dachów zawartej w przedziale od 20° do 45°. W zakresie rozwiązań architektonicznych oraz kolorystyki obiektów budowlanych i pokrycia dachów ustala się zachowanie oryginalnej kolorystyki elewacji oraz materiałów i kolorystyki pokryć zgodnie z warunkami konserwatorskimi. Maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej 0,75. Minimalna i maksymalna intensywność zabudowy: 0,5 do 2,5. Zachowanie minimum 10% powierzchni terenu jako biologicznie czynnej. Miejsca postojowe w granicach własnych działki lub na terenie do którego inwestor posiada tytuł prawny, w liczbie nie mniejszej niż: 1,5 miejsca na każdy lokal mieszkalny plus 1 miejsce na każde 50 m² powierzchni usług. Dopuszcza się sytuowanie budynków bezpośrednio przy granicy z sąsiednią działką budowlaną lub w zbliżeniu z działką budowlaną, zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową – usługową zgodnie z przepisami odrębnymi.
Załącznik graficzny nr 1.3. (ul. Kajki)			
UMN.01	Tereny zabudowy usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej.	<ul style="list-style-type: none"> Przeznaczenie podstawowe: zabudowa usługowa nieuciążliwa, w tym handel. Przeznaczenie uzupełniające: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Istniejące budynki adaptowane. Teren elementarny położony jest w granicach układu urbanistycznego Starego Miasta wpisanego do gminnej ewidencji zabytków. W graniach terenu elementarnego zlokalizowany jest obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków. Tereny elementarny położony jest w graniach układu urbanistycznego XVI-XV wpisanego do wojewódzkiego rejestru ochrony zabytków. W granicach terenu elementarnego zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne - nawarstwienia kulturowe Starego Miasta – ujęte w systemie AZP 16-62/61 wpisane do wojewódzkiego rejestru ochrony zabytków. Zabudowę należy realizować 	<ul style="list-style-type: none"> Minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej 200 m². Nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z oznaczeniami na rysunku planu. Maksymalna wysokość zabudowy: dla budynków nie więcej niż 14,0 m, dla pozostałych obiektów budowlanych – nie więcej niż 6,0 m. Geometria i pokrycie dachów: zgodnie z warunkami konserwatorskimi należy zachować istniejącą geometrię dachów, dachy dwuspadowe lub wielospadowe o symetrycznym nachyleniu pości głównych zawartych w przedziale od 30° do 45°, kryte dachówką ceramiczną. Kolorystyka dachów: odcienie czerwieni. W zakresie rozwiązań architektonicznych oraz kolorystyki obiektów budowlanych i pokrycia dachów ustala się zachowanie oryginalnej kolorystyki elewacji oraz materiałów i kolorystyki pokryć zgodnie z warunkami konserwatorskimi. Maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej

		<p>jako szeregową (kamieniczną) w formie pierzei.</p> <ul style="list-style-type: none"> Projektowanie nowych budynków w formach zharmonizowanych z otoczeniem poprzez nawiązanie do architektonicznej tradycji obszaru podlegającego ochronie na warunkach konserwatorskich w zakresie: gabarytów zabudowy, form dachów i stosowania tradycyjnych pokryć dachowych, stosowania tradycyjnych materiałów, kolorystyki i artykulacji elewacji. 	<p>1,0.</p> <ul style="list-style-type: none"> Minimalna i maksymalna intensywność zabudowy: 0,5 do 3,0. Miejsca postojowe w granicach własnych działki lub na terenie do którego inwestor posiada tytuł prawny, w liczbie nie mniejszej niż: 1,0 miejsca na każdy lokal mieszkalny plus 1 miejsce na każde 50 m² powierzchni usług. Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową – usługową zgodnie z przepisami odrębnymi.
MWU.03	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej.	<ul style="list-style-type: none"> Przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Przeznaczenie uzupełniające: usługi nieuciążliwe. Istniejące budynki adaptowane. Teren elementarny położony jest w granicach układu urbanistycznego Starego Miasta wpisanego do gminnej ewidencji zabytków. W graniach terenu elementarnego zlokalizowany jest obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków. Tereny elementarny położony jest w graniach układu urbanistycznego XVI-XV wpisanego do wojewódzkiego rejestru ochrony zabytków. W granicach terenu elementarnego zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne - nawarstwienia kulturowe Starego Miasta – ujęte w systemie AZP 16-62/61 wpisane do wojewódzkiego rejestru ochrony zabytków. Projektowanie nowych budynków w formach zharmonizowanych z otoczeniem poprzez nawiązanie do architektonicznej tradycji obszaru podlegającego ochronie na warunkach konserwatorskich w zakresie: gabarytów zabudowy, form dachów i stosowania tradycyjnych pokryć dachowych, stosowania tradycyjnych materiałów, kolorystyki i artykulacji elewacji. Dopuszcza się sytuowanie budynków bezpośrednio przy granicy z sąsiednią działką budowlaną lub w zbliżeniu z działką budowlaną, zgodnie z przepisami odrębnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> Minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej zgodnie z warunkami konserwatorskimi. Nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z oznaczeniami na rysunku planu. Wysokość zabudowy: dla budynków nie więcej niż 14,0 m, dla pozostałych obiektów budowlanych nie więcej niż 5,0 m. Geometria dachów: zgodnie z warunkami konserwatorskimi, dachy dwuspadowe o symetrycznym nachyleniu połaci głównych zawartym w przedziale od 35° do 45°, kryte dachówką ceramiczną. W zakresie rozwiązań architektonicznych oraz kolorystyki obiektów budowlanych i pokrycia dachów ustala się zachowanie oryginalnej kolorystyki elewacji oraz materiałów i kolorystyki pokryć zgodnie z warunkami konserwatorskimi. Maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej 1,0. Minimalna i maksymalna intensywność zabudowy: 0,5 do 3,0. Miejsca postojowe w granicach własnych działki lub na terenie do którego inwestor posiada tytuł prawny, w liczbie nie mniejszej niż: 1,0 miejsca na każdy lokal mieszkalny plus 1 miejsce na każde 50 m² powierzchni usług. Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową – usługową zgodnie z przepisami odrębnymi.
KP.01	Tereny parkingu.	<ul style="list-style-type: none"> Teren elementarny położony jest w granicach układu urbanistycznego Starego Miasta wpisanego do gminnej ewidencji zabytków. Tereny elementarny położony jest w graniach układu urbanistycznego XVI-XV wpisanego do wojewódzkiego rejestru ochrony zabytków. W granicach terenu elementarnego zlokalizowane 	<ul style="list-style-type: none"> Teren należy zagospodarować jako parking utwardzony. Dopuszcza się lokalizację sieci infrastruktury technicznej.

		jest stanowisko archeologiczne - nawarstwienia kulturowe Starego Miasta – ujęte w systemie AZP 16-62/61 wpisane do wojewódzkiego rejestru ochrony zabytków.	
KD.01	Tereny dróg publicznych.	<ul style="list-style-type: none"> Istniejąca droga publiczna (ulica Kajki). Teren elementarny położony jest w granicach układu urbanistycznego Starego Miasta wpisanego do gminnej ewidencji zabytków. W graniach terenu elementarnego zlokalizowany jest obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków. Tereny elementarny położony jest w graniach układu urbanistycznego XVI-XV wpisanego do wojewódzkiego rejestru ochrony zabytków. W granicach terenu elementarnego zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne - nawarstwienia kulturowe Starego Miasta – ujęte w systemie AZP 16-62/61 wpisane do wojewódzkiego rejestru ochrony zabytków. 	<ul style="list-style-type: none"> Szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – zgodnie z rysunkiem planu. Dopuszcza się lokalizację sieci infrastruktury technicznej. W granicach terenu elementarnego zlokalizowany jest gazociąg niskiego ciśnienia wraz wyznaczoną na rysunku planu strefą kontrolowaną.
KDW.02	Tereny dróg wewnętrznych.	<ul style="list-style-type: none"> Istniejąca droga wewnętrzna. Teren elementarny położony jest w granicach układu urbanistycznego Starego Miasta wpisanego do gminnej ewidencji zabytków. Tereny elementarny położony jest w graniach układu urbanistycznego XVI-XV wpisanego do wojewódzkiego rejestru ochrony zabytków. W granicach terenu elementarnego zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne - nawarstwienia kulturowe Starego Miasta – ujęte w systemie AZP 16-62/61 wpisane do wojewódzkiego rejestru ochrony zabytków. 	<ul style="list-style-type: none"> Szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – zgodnie z rysunkiem planu. Dopuszcza się lokalizację sieci infrastruktury technicznej.
Załącznik graficzny nr 1.4. (ul. Grunwaldzka)			
MNU.01	Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej.	<ul style="list-style-type: none"> Przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna lub zabudowa usługowa nieuciążliwa realizowana łącznie lub zamiennie. Przeznaczenie uzupełniające: nie ustala się. 	<ul style="list-style-type: none"> Minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej 1000 m² przy czym dopuszcza się wydzielanie działek o mniejszych powierzchniach na potrzeby sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz komunikacji wewnętrznej. Nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z oznaczeniami na rysunku planu. Maksymalna wysokość zabudowy: dla budynków mieszkalnych i usługowych dwie kondygnacje nadziemne w tym poddasze użytkowe, jednak nie więcej niż 10,0 m, dla pozostałych obiektów budowlanych nie więcej niż 6,0 m. Geometria dachów: dachy dwuspadowe lub wielospadowe o symetrycznym nachyleniu połaci głównych zawartym w przedziale od 30° do 40°. Kolorystyka dachów: odcienie czerwieni, grafitu. Maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do

			<p>powierzchni działki budowlanej 0,40.</p> <ul style="list-style-type: none"> Minimalna i maksymalna intensywność zabudowy: 0,1 do 0,8. Zachowanie minimum 40% powierzchni terenu jako biologicznie czynnej. Miejsca postojowe w granicach własnych działki lub na terenie do którego inwestor posiada tytuł prawny, w liczbie nie mniejszej niż: 1,5 miejsca na każdy lokal mieszkalny plus 1 miejsce na każde 50 m² powierzchni usług. Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniowo – usługową zgodnie z przepisami odrębnymi. Na rysunku planu oznaczono linię obrazującą odległość 50 m od granic cmentarza – zasady lokalizacji zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi zgodnie z przepisami odrębnymi. Teren elementarny położony jest w granicach strefy uzdrowiskowej „C” podlegającej ochronie zgodnie z przepisami odrębnymi. W granicach terenu elementarnego zlokalizowany jest napowietrzna linia średniego napięcia wraz wyznaczoną na rysunku planu strefą ograniczonego zagospodarowania. W granicach terenu elementarnego zlokalizowany jest gazociąg średniego ciśnienia wraz wyznaczoną na rysunku planu strefą kontrolowaną.
U.01	Tereny zabudowy usługowej.	<ul style="list-style-type: none"> Przeznaczenie podstawowe: tereny zabudowy usługowej nieuciążliwej, w tym handlu. Przeznaczenie uzupełniające: nie ustala się. 	<ul style="list-style-type: none"> Minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej 1800 m², przy czym dopuszcza się wydzielenie działek o mniejszych powierzchniach na potrzeby sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz komunikacji wewnętrznej. Maksymalna wysokość zabudowy: dwie kondygnacje nadziemne jednak nie więcej niż 9,0 m, dla pozostałych obiektów budowlanych nie więcej niż 6,0 m. Geometria dachów: dach dwuspadowy lub wielospadowy z kalenicą, o symetrycznym nachyleniu połaci zawartym w przedziale od 30° do 40°. Kolorystyka dachów: odcienie czerwieni, grafitu. Maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej 0,4. Minimalna i maksymalna intensywność zabudowy: od 0,05 do 0,80. Zachowanie minimum 40% powierzchni terenu jako biologicznie czynnej. Miejsca postojowe w granicach w granicach terenu elementarnego lub działki w liczbie nie mniejszej niż: 1 miejsce postojowe na każde rozpoczęte 50 m² powierzchni użytkowej usług lub na każde 60 m² powierzchni sprzedaży budynku handlowego. Planowaną zabudowę oraz zagospodarowanie terenu należy projektować i realizować z zachowaniem istniejących urządzeń melioracyjnych.

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teren elementarny położony jest w granicach strefy ochrony uzdrowiskowej „C”, podlegające ochronie zgodnie z przepisami odrębnymi.
ZP.01	Tereny zieleni urządzonej.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dopuszcza się lokalizację ciągów pieszo-jezdnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na rysunku planu oznaczono linię obrazującą odległość 50 m od granic cmentarza. ▪ Teren elementarny położony jest w granicach strefy ochrony uzdrowiskowej „C”, podlegające ochronie zgodnie z przepisami odrębnymi. ▪ W granicach terenu elementarnego zlokalizowany jest napowietrzna linia średniego napięcia wraz wyznaczoną na rysunku planu strefą ograniczonego zagospodarowania w odniesieniu. ▪ W granicach terenu elementarnego zlokalizowany jest gazociąg średniego ciśnienia wraz wyznaczoną na rysunku planu strefą kontrolowaną.
KDW.01	Tereny dróg wewnętrznych.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – 6,0 m. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na rysunku planu oznaczono linię obrazującą odległość 50 m od granic cmentarza. ▪ Teren elementarny położony jest w granicach strefy ochrony uzdrowiskowej „C”, podlegające ochronie zgodnie z przepisami odrębnymi. ▪ W granicach terenu elementarnego zlokalizowany jest napowietrzna linia średniego napięcia wraz wyznaczoną na rysunku planu strefą ograniczonego zagospodarowania w odniesieniu. ▪ W granicach terenu elementarnego zlokalizowany jest gazociąg średniego ciśnienia wraz wyznaczoną na rysunku planu strefą kontrolowaną.

W granicach obszarów objętych projektem planu przewiduje się wprowadzenie następujących ustaleń mających wpływ na jakość środowiska:

- Wprowadzeniu zakazu lokalizacji przedsięwzięć zaliczanych do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego.
- Wprowadzeniu zapisu, że w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko obowiązują przepisy odrębne.
- Wprowadzenie zakazu lokalizowania tymczasowych obiektów budowlanych, obiektów kontenerowych oraz garaży wykonanych z blachy falistej, z wyjątkiem obiektów zaplecza budowy, chyba że ustalenia szczegółowe dla danego terenu stanowią inaczej.
- Wprowadzenie zapisu, że cały teren oznaczony na załączniku graficznym nr 1.1 położony jest w granicach strefy ochrony uzdrowiskowej „B”, natomiast cały teren oznaczony na załączniku graficznym nr 1.4 położony jest w granicach strefy ochrony uzdrowiskowej „C”; dla wskazanych terenów obowiązują przepisy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.
- Wprowadzeniu zapisu, że wszystkie tereny objęte planem zlokalizowane są w granicach zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Subzbiornik Warmia nr 205.
- Wprowadzeniu zapisu, że część terenu oznaczona na załączniku graficznym nr 1.3 położona jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Łyny, w odniesieniu do którego obowiązują zakazy, nakazy i odstępstwa wynikające z przepisów odrębnych.
- Ustaleniu zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej. Przy projektowaniu sieci wodociągowej należy uwzględniać wymagania dotyczące zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych.

- Ustaleniu odprowadzania ścieków sanitarnych do sieci kanalizacji sanitarnej. Tereny objęte planem położone są w granicach aglomeracji Lidzbark Warmiński (wyznaczonej na podstawie Uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego w sprawie wyznaczenia aglomeracji Lidzbark Warmiński oraz likwidacji dotychczasowej aglomeracji Lidzbark Warmiński), co skutkuje koniecznością realizacji sieci kanalizacji sanitarnej do nieprzekraczalnego terminu określonego w obowiązującym Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
- Ustaleniu odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z nawierzchni utwardzonych dróg, parkingów i placów manewrowych zgodnie z przepisami odrębnymi, a z powierzchni dachów i nawierzchni utwardzonych w granicach działek budowlanych odprowadzanie do gruntu lub zagospodarowanie w granicach działki bez szkody dla gruntów sąsiednich. Dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z powierzchni dachów i nawierzchni utwardzonych do sieci kanalizacji deszczowej.
- Wprowadzeniu zapisu, że w granicach planu występują sieci i urządzenia elektroenergetyczne, w tym: linie napowietrzne i podziemne średniego napięcia SN oraz sieci niskiego napięcia nN, dla których ustalono strefy ochronne. Dla projektowanych i istniejących linii średniego i niskiego napięcia, zarówno napowietrznych jak i kablowych w obrębie stref ochronnych, obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu, zgodnie przepisami odrębnymi w zakresie zabudowy i zagospodarowania terenu.
- Ustaleniu zaopatrzenia w gaz z sieci gazowej na zasadach i warunkach określonych w przepisach odrębnych. Dla istniejącego gazociągu średniego i niskiego ciśnienia ustala się strefy kontrolowane o szerokości 1,0 m mierząc w obie strony od osi gazociągów.
- Wprowadzeniu zapisu, że w strefie kontrolowanej gazociągów występują ograniczenia zabudowy i zagospodarowania określone w przepisach odrębnych.
- Ustaleniu warunków wyposażenia w sieć telekomunikacyjną.
- Ustaleniu, że zaopatrzenie w ciepło będzie następowało z sieci ciepłowniczej. Dopuszczeniu wykorzystania indywidualnych źródeł ciepła z użyciem technologii zapewniających zachowanie norm emisji spalin wynikających z przepisów odrębnych.
- Dopuszczeniu realizacji mikroinstalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych takich jak: panele fotowoltaiczne i kolektory słoneczne montowane na dachach budynków oraz pompy ciepła na zasadach określonych w przepisach odrębnych, w tym dotyczących odnawialnych źródeł energii, za wyjątkiem obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej.
- Ustaleniu, że gospodarkę odpadami stałymi należy realizować zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie.
- Wprowadzeniu zakazu przetwarzania, unieszkodliwiania, składowania odpadów w granicach własnych działki lub terenu elementarnego.
- Określeniu ustaleń w zakresie wykończenia i kolorystyki obiektów budowlanych.
- Wprowadzeniu zakazu stosowania od strony terenów publicznych ogrodzeń wyższych niż 1,6 m, ogrodzeń pełnych oraz ogrodzeń wykonanych z prefabrykowanych elementów żelbetowych.
- Wprowadzeniu ustaleń w zakresie rozmieszczenia reklam i szyldów.

W ustaleniach dotyczących modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji określono, że obsługa komunikacyjna poszczególnych terenów następować będzie poprzez istniejące i projektowane drogi publiczne (ulice) – oznaczone symbolem KD, drogi wewnętrzne KDW oraz drogi (ulice) zlokalizowane poza granicami miasta. Remontowane, przebudowywane, rozbudowywane oraz budowane drogi (ulice) powinny odpowiadać wymogom stawianym drogom pożarowym.

Na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się realizacji zadań własnym gminy z zakresu infrastruktury technicznej, ani inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz ponadlokalnym.

1.4. POWIĄZANIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego uchwalony został przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr XXXIX/832/18 z dnia 28 sierpnia 2018 r. Plan (...) jest dokumentem długookresowym sięgającym roku 2030, mającym zastosowanie w przypadku formułowania polityk przestrzennych i wynika ze specyfiki planowania strategicznego.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest narzędziem do realizacji jednego z ważniejszych zadań samorządu województwa, jakim jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie. W oparciu o ocenę przestrzennych uwarunkowań rozwoju formułuje on kierunki polityki przestrzennej oraz zasady organizacji przestrzennej na poziomie struktur regionalnych. Celem Planu województwa jest ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego, który ma zasadnicze znaczenie dla prowadzenia rozwoju w sposób zrównoważony. W praktyce oznacza to:

- określenie przestrzennych uwarunkowań rozwoju (społecznych, gospodarczych i środowiskowych), w tym zróżnicowanych cech przestrzeni regionu, aby mogły one służyć realizacji programów i projektów rozwojowych na wszystkich poziomach planowania: krajowym, wojewódzkim i lokalnym,
- rozmieszczenie w przestrzeni celów i działań ustalonych w aktualnie obowiązującym dokumencie Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego,
- wskazanie zasadniczych ram dla rozwoju przestrzennego gmin w kontekście krajowym, regionalnym oraz międzygminnym.

Plan województwa zawiera treści, stanowiące podstawę do formułowania wniosków do opracowań planistycznych, w tym do koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, do planów zagospodarowania obszarów morskich, do planów zagospodarowania przestrzennego województw sąsiednich oraz do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną województwa warmińsko-mazurskiego kształtują trzy podstawowe układy: węzłowy, liniowy oraz strefowy. Układ węzłowy stanowi sieć osadnicza, układ liniowy – system powiązań funkcjonalno-przestrzennych oparty na układzie wybranych dróg w województwie, a układ strefowy tworzą obszary o podobnych cechach środowiska przyrodniczego i wynikający z nich wiodący sposób użytkowania terenów. Głównym czynnikiem determinującym rozwój struktury funkcjonalno-przestrzennej są uwarunkowania przyrodnicze i środowiskowe, które wpływają na rozwój osadnictwa, systemów transportowych oraz sposób użytkowania i zagospodarowania terenów. Pomiędzy układem węzłowym, liniowym i strefowym zachodzą powiązania i relacje, które określają kształtowanie i funkcjonowanie zagospodarowania przestrzennego w skali regionalnej.

Zgodnie z Planem (...) województwo warmińsko-mazurskie należy do regionów o najmniejszej liczbie mieszkańców. Procesy demograficzne zachodzące w województwie przebiegają dwubiegunowo. Z jednej strony następuje koncentracja ludności w większych ośrodkach miejskich i ich otoczeniu jak w gminie Giętko; z drugiej strony następuje depopulacja obszarów peryferyjnych, w szczególności położonych przy północnej granicy województwa oraz w jego wschodniej części.

Miasto Lidzbark Warmiński pełni rolę ośrodka ponadlokalnego II rzędu tj.: miasta powiatowego, ośrodka wielofunkcyjnego, zapewniającego dostęp do usług publicznych ponadlokalnych i lokalnych, o znaczącym udziale procesów rozwojowych. Ponadto jest to miasto o funkcji uzdrowiskowej o udokumentowanych wodach termalnych wykorzystywanych w celach rekreacyjnych, a także miasto pełniące funkcję ośrodka obsługi ruchu turystycznego o znaczeniu ponadregionalnym.

Według klasyfikacji przyjętej w Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju (SOR) spośród miejskich jednostek osadniczych w Polsce zostały wyodrębnione miasta średnie. Są to miasta liczące powyżej 20 tys. mieszkańców z wyłączeniem miast wojewódzkich oraz miasta powiatowe liczące 15 – 20 tys. mieszkańców. W województwie warmińsko-mazurskim do grupy miast średnich zakwalifikowało się 14 miast, w tym Lidzbark Warmiński.

Lidzbark Warmiński jest miastem o stosunkowo dobrze zachowanej tkance urbanistycznej i architektonicznej, wymagające działań rewitalizacyjnych, w celu utrzymania i wykorzystania gospodarczego i turystycznego potencjału kulturowego. W mieście znajduje się jeden z najcenniejszych zabytków tj.: zamek biskupów warmińskich.

Pod względem gospodarczym Lidzbark Warmiński kwalifikowany jest jako ośrodek gospodarczy o znaczeniu lokalnym I stopnia, charakteryzujący się wysoką atrakcyjnością inwestycyjną.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego wskazano nadrzędny cel polityki przestrzennej, do którego należy dążyć: *Ład przestrzenny i zrównoważony rozwój jako podstawa kształtowania polityki przestrzennej województwa*. Osiągnięcie celu możliwe będzie poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

1. Dążenie w gospodarowaniu przestrzenią do uporządkowania i harmonii pomiędzy różnymi elementami i funkcjami tej przestrzeni dla ochrony ładu przestrzennego, jako niezbędnego wyznacznika równoważenia rozwoju.
2. Podwyższenie konkurencyjności regionu, w szczególności poprzez podnoszenie innowacyjności i atrakcyjności jego głównych ośrodków miejskich.
3. Poprawa jakości wewnętrznej regionu poprzez promowanie integracji funkcjonalnej i tworzenie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, z wykorzystaniem potencjałów wewnętrznych.
4. Poprawa dostępności terytorialnej regionu w relacjach zewnętrznych i wewnętrznych poprzez rozwijanie systemów infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
5. Zachowanie i odtwarzanie wysokiej jakości struktur przyrodniczo-kulturowych i krajobrazowych regionu oraz zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska, stanowiące istotny element polityki rozwoju województwa.
6. Zwiększenie odporności przestrzeni województwa na zagrożenie naturalne i antropogeniczne oraz utratę bezpieczeństwa energetycznego, a także uwzględnienie w polityce przestrzennej regionu potrzeb obronnych państwa.

Dla realizacji założonych celów polityki przestrzennej województwa, przy uwzględnieniu zasad planowania przestrzennego, służą przyjęte kierunki, zasady i działania zagospodarowania przestrzennego. Sformułowane kierunki i odpowiednio przypisane im zasady oraz działania odnoszą się do głównych elementów struktury przestrzennej województwa, wzajemnie ze sobą powiązanych i oddziałujących na siebie, pozostających we wzajemnych wielofunkcyjnych relacjach.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa przyjmuje się główny kierunek dla realizacji polityki przestrzennej województwa w odniesieniu do ładu przestrzennego: Przywrócenie i kształtowanie ładu przestrzennego jako główny cel w gospodarowaniu przestrzenią i istotny element zintegrowanej polityki zrównoważonego rozwoju regionu.

Dla realizacji założonych celów polityki przestrzennej województwa, przy uwzględnieniu zasad planowania przestrzennego, służą przyjęte kierunki, zasady i działania zagospodarowania przestrzennego. Sformułowane kierunki i odpowiednio przypisane im zasady oraz działania odnoszą się do głównych elementów struktury przestrzennej województwa, wzajemnie ze sobą powiązanych i oddziałujących na siebie, pozostających we wzajemnych wielofunkcyjnych relacjach.

Projekt planu poprzez ustalone zasady zagospodarowania na całym obszarze objętym planem wpisuje się w cele i założenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego tj.: Kształtowanie i wzmacnianie zrównoważonej struktury sieci osadniczej oraz rozwój ośrodków osadniczych; Ochrona zasobów przyrodniczych i krajobrazu kulturowego; Tworzenie warunków do rekreacji i rozwoju turystyki; Porządkowanie różnych elementów i funkcji przestrzeni oraz zachowanie harmonii między nimi jako niezbędny wyznacznik równoważenia rozwoju; Usprawnienie systemu planowania przestrzennego; Budowanie świadomości społecznej dotyczącej stanu ładu przestrzennego i jego znaczenia dla jakości życia człowieka; Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego i krajobrazu; Uwzględnianie w polityce przestrzennej wymogów ochrony środowiska, w tym kształtowanie spójności terytorialnej i funkcjonalnej przestrzeni przyrodniczej; Ochrona środowiska kształtującego warunki życia człowieka; Sprawnie funkcjonujące systemy zaopatrzenia w wodę w całym

województwie; Sprawnie funkcjonujące systemy utylizacji ścieków w oparciu o wysokosprawne technologie w całym województwie; Zwiększanie wytwarzania energii z OZE.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO DO ROKU 2020.

Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020 został przyjęty Uchwałą Nr XIX/445/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 sierpnia 2016 r. Program Ochrony Środowiska jest narzędziem realizacji polityki ochrony środowiska, zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych, w województwie warmińsko-mazurskim. Określa obszary, kierunki interwencji i zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego jego mieszkańców. Zapewnia ciągłość działań związanych z tworzeniem warunków zrównoważonego rozwoju województwa, jest kontynuacją i rozszerzeniem planów określonych w Programie Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011–2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015–2018. Podstawową strukturę dokumentu tworzą: Wstęp (zawierający wprowadzenie, ogólną charakterystykę województwa i prognozę trendów rozwojowych). Ocena stanu środowiska (w poszczególnych obszarach interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza, Zagrożenia hałasem, Pola elektromagnetyczne, Gospodarowanie wodami, Gospodarka wodno-ściekowa, Zasoby geologiczne, Gleby, Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, Zasoby przyrodnicze, Zagrożenia poważnymi awariami). Cele, kierunki interwencji i zadania Programu. System realizacji Programu, zawierający harmonogram rzeczowo-finansowy oraz opis monitorowania realizacji Programu.

Ocena stanu środowiska w każdym obszarze interwencji definiuje przyczyny sprawcze i czynniki presji, opisuje stan poszczególnych komponentów środowiska, zawiera analizę SWOT i ocenę stanu realizacji POŚ WWM, określa kierunki interwencji i wyznacza 164 zadania nowego Programu. Harmonogram rzeczowo-finansowy stosuje podział zadań na zadania własne samorządu (36 zadań) i zadania monitorowane. Program obejmuje 10 obszarów interwencji: 1. Ochrona klimatu i jakości powietrza. 2. Zagrożenia hałasem. 3. Pola elektromagnetyczne. 4. Gospodarowanie wodami. 5. Gospodarka wodno-ściekowa. 6. Zasoby geologiczne. 7. Gleby. 8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów. 9. Zasoby przyrodnicze. 10. Zagrożenia poważnymi awariami.

Projekt planu poprzez ustalone zasady zagospodarowania na całym obszarze objętym planem wpisuje się w następujące obszary i kierunki interwencyjne:

- Obszar – Ochrona klimatu i jakości powietrza,
  - o Kierunek – zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery.
  - o Kierunek – wzrost wykorzystania OZE w bilansie energetycznym,
  - o Kierunek – doskonalenie planowania przestrzennego
(w projekcie planu ustalono, że zaopatrzenie w ciepło będzie następowało z sieci ciepłowniczej lub z indywidualnych źródeł ciepła z użyciem technologii zapewniających zachowanie norm emisji spalin wynikających z przepisów odrębnych; dopuszcza realizację mikroinstalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych takich jak: panele fotowoltaiczne i kolektory słoneczne montowane na dachach budynków oraz pompy ciepła na zasadach określonych w przepisach odrębnych, w tym dotyczących odnawialnych źródeł energii, za wyjątkiem obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej określonych w §10 pkt.1 uchwały projektu planu).
- Obszar – Gospodarowania wodami,
  - o Kierunek – utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych,
  - o Kierunek – doskonalenie planowania przestrzennego,
(w projekcie planu przewidziano zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej; w zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych przewidziano ich odprowadzanie do sieci kanalizacji sanitarnej; w zakresie wód opadowych i roztopowych przewidziano ich odprowadzania z nawierzchni utwardzonych dróg, parkingów i placów manewrowych zgodnie

z przepisami odrębnymi, a z powierzchni dachów i nawierzchni utwardzonych w granicach działek budowlanych odprowadzanie do gruntu lub zagospodarowanie w granicach własnych działki bez szkody dla gruntów sąsiednich; dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z powierzchni dachów i nawierzchni utwardzonych do sieci kanalizacji deszczowej).

- Obszar – Gospodarka wodno-ściekowa,
  - o Kierunek – zaopatrzenie ludności w wodę,
  - o Kierunek – oszczędne gospodarowanie wodą,
  - o Kierunek – budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych,
(w projekcie planu przewidziano zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej; w zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych przewidziano ich odprowadzanie do sieci kanalizacji sanitarnej; w zakresie wód opadowych i roztopowych przewidziano ich odprowadzanie z nawierzchni utwardzonych dróg, parkingów i placów manewrowych zgodnie z przepisami odrębnymi, a z powierzchni dachów i nawierzchni utwardzonych w granicach działek budowlanych odprowadzanie do gruntu lub zagospodarowanie w granicach własnych działki bez szkody dla gruntów sąsiednich; dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z powierzchni dachów i nawierzchni utwardzonych do sieci kanalizacji deszczowej).
- Obszar – Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
  - o Kierunek – minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów,
  - o Kierunek – unieszkodliwianie odpadów komunalnych i pozostałych,
  - o Kierunek – zapobieganie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi.
(w projekcie planu przewidziano, że gospodarka odpadami będzie prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie; ponadto obowiązuje zakaz przetwarzania, unieszkodliwiania, składowania odpadów w granicach własnych działki lub terenu elementarnego).

STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO DO ROKU 2025.

Cel główny strategii *Spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy*, przy czym:

- spójność ekonomiczna oznacza wzrost gospodarczy umożliwiający osiągnięcie i utrzymanie przez województwo udziału własnego w produkcie krajowym brutto na poziomie co najmniej 3%,
- spójność przestrzenna to włączenie się województwa (formalne i jakościowe) do głównej sieci infrastruktury transportowej w Polsce oraz w transeuropejską sieć korytarzy transportowych,
- spójność społeczna rozumiana jest jako tworzenie miejsc pracy i wzrost przedsiębiorczości (oferta nowych miejsc pracy skierowana zostanie przede wszystkim do ludzi młodych z uwagi na ich naturalną aktywność, mobilność, otwartość na zdobywanie nowych kwalifikacji), a także poprawę warunków życia ludności (w szczególności dostępu do usług publicznych) zbliżającą do standardów życia występujących w Unii Europejskiej.

Strategia wskazuje, że problemy dotyczące gospodarki, zasobów ludzkich oraz infrastruktury i aspektów przestrzennych najbardziej widoczne są na obszarach wiejskich, które jednocześnie pozbawione są wielu atutów decydujących o możliwościach oddolnego pobudzania rozwoju. Poprawa spójności wewnętrznej województwa warmińsko – mazurskiego oznacza wyrównywanie dysproporcji rozwojowych we wszystkich aspektach: ekonomicznym, przestrzennym i społecznym. Dotyczy to warunków rozwoju przedsiębiorczości i promocji, tworzenia nowoczesnej infrastruktury technicznej i warunków do zdobywania współczesnej wiedzy. Całość tych działań ukierunkowana będzie na powstawanie miejsc pracy i zmniejszenie bezrobocia oraz poprawę poziomu życia mieszkańców zarówno miast, jak i wsi.

Strategia rozwoju województwa warmińsko – mazurskiego w horyzoncie 2025 r. wskazuje trzy priorytety, które w szerokim rozumieniu obejmują całość zjawisk społeczno – gospodarczych włącznie z relacjami ze środowiskiem przyrodniczym:

- Priorytet 1 Konkurencyjna gospodarka. Cele operacyjne priorytetu *konkurencyjna gospodarka* przewidują wzrost konkurencyjności poprzez podnoszenie poziomu technologiczno-organizacyjnego oraz polepszanie jakości produktów i usług, w tym wspieranie transferu technologii i innowacji, poprawę i rozwój jakości produkcji i usług, rozwój odnawialnych źródeł energii oraz wspieranie rozwoju leśnictwa i gospodarki leśnej, systemu produkcji żywności wysokiej jakości i potencjału turystycznego.
- Priorytet 2 Otwarte społeczeństwo. Cele operacyjne priorytetu *otwarte społeczeństwo* przewidują różnorodną i dostępną edukację ekologiczną, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, wzrost atrakcyjności bazy sportowo-rekreacyjnej oraz poprawę jakości i ochronę środowiska (utrzymanie dobrego stanu i jakość wód, poprawę jakości i ochronę powierzchni ziemi, poprawę jakości i ochronę powietrza oraz zachowanie walorów krajobrazowych).
- Priorytet 3 Nowoczesne sieci. Cele operacyjne priorytetu *nowoczesne sieci* przewidują rozwój komunikacji wodnej i rozwój zintegrowanego transportu publicznego w ośrodkach miejskich, rozwój sieci nośników energii, udział w tworzeniu ponadregionalnych powiązań sieciowych w zakresie kreowania wszechstronnego rozwoju obszarów leśno-pojeziernych i ponadregionalnych produktów turystycznych oraz rozwój monitoringu środowiska.

Przyjęcie projektu planu wpisuje się w oś priorytetową Otwarte społeczeństwo, gdzie wzrost aktywności społecznej będzie następował wskutek realizacji celu operacyjnego *poprawa jakości i ochrona środowiska – stosowanie zasady trwałego rozwoju wymaga ciągłego myślenia o środowisku przyrodniczym przez pryzmat przyszłych pokoleń*. W tym celu przewidziane są działania z zakresu ochrony: wód, powierzchni ziemi, powietrza oraz zachowania walorów krajobrazowych.

Projekt planu jest zgodny z założeniami osi priorytetowej Nowoczesne sieci, którego cel strategiczny *Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych* związany jest z realizacji poniższych zadań: zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności – rozumiane w możliwie szerokim znaczeniu obejmujące: połączenia drogowe, kolejowe, lotnicze i wodne, a także sieci teleinformatyczne oraz infrastrukturę związaną z przejściami granicznymi; dostosowana do potrzeb sieć nośników energii – cel ten wynika z konieczności rozbudowy i modernizacji sieci gazowej, sieci energetycznej, sieci ciepłowniczej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Jego osiągnięcie wpłynie korzystnie na stan środowiska przyrodniczego oraz jakość życia w regionie; poprawa jakości i ochrona środowiska – redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza, w szczególności z niskich źródeł emisji oraz poprzez stosowanie ogrzewania przyjaznego środowisku; rozbudowa sieci kanalizacyjnych (w tym także kanalizacji deszczowej); inwestowanie w sieci wodociągowe; zapobiegania powstawaniu odpadów i racjonalna gospodarka odpadami.

Projekt planu poprzez ustalone zasady zagospodarowania na całym obszarze objętym planem wpisuje się w cele i założenia Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego województwa warmińsko – mazurskiego.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO NA LATA 2016 – 2022.

Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko – mazurskiego na lata 2016-2022 opracowany został dla osiągnięcia celów założonych w polityce ochrony środowiska, oddzielenia tendencji wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami, zasad samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

WPGO obejmuje wszystkie rodzaje odpadów wytwarzane na terenie województwa warmińsko-mazurskiego oraz przywożone na ten obszar, a także odpady zebrane oraz poddane procesom przetwarzania na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wraz z opisem instalacji służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Wojewódzki plan gospodarki odpadami określa główne cele w zakresie gospodarki odpadami. Są to: utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB; minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności niebezpiecznych; ograniczenie marnotrawstwa żywności; ograniczenie uciążliwości odpadów dla środowiska, poprzez działania na etapach wydobycia surowców, produkcji i konsumpcji; wysoki poziom selektywnego zbierania odpadów, głównie odpadów niebezpiecznych i odpadów przeznaczonych do recyklingu; wysoki poziom ponownego użycia produktów; wysoki udział odzysku, w tym w szczególności recyklingu; składowanie odpadów ograniczone do minimum; remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych, w tym nielegalnych i nieczynnych składowisk odpadów; wyeliminowanie praktyk nielegalnego postępowania z odpadami; wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców województwa.

Analizowany projekt planu jest zgodny z założeniami Planu gospodarki odpadami województwa (...), ponieważ przewiduje, że gospodarkę odpadami należy realizować zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie oraz zakazuje się przetwarzania, unieszkodliwiania, składowania odpadów w granicach własnych działki lub terenu elementarnego.

PROGRAMY OCHRONY POWIETRZA.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* wprowadziła system oceny i zarządzania jakością powietrza. Na podstawie przeprowadzanej corocznie przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska oceny jakości powietrza w strefach, dokonywana jest klasyfikacja stref:

- w których poziom choćby jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji lub poziom docelowy (klasa C);
- w których poziom choćby jednej substancji mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym, a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji (klasa B);
- w których poziom substancji nie przekracza poziomu dopuszczalnego lub poziomu docelowego (klasa A).

Ocena stanu jakości powietrza ma na celu wyodrębnienie stref, które wymagają podjęcia stosowanych działań naprawczych, zmierzających do poprawy jakości powietrza (strefy klasy C).

Programy ochrony powietrza, mają na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu, natomiast działania określone w planach działań krótkoterminowych, mają na celu zmniejszenie ryzyka wystąpienia przekroczeń poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu oraz ograniczenie skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.

W 2015 roku Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął Uchwałę Nr IV/96/15 z dnia 16 lutego 2015 r. w sprawie określenia *Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM₁₀ i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀ wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀*. Realizacja zadań wynikających z Programu ma na celu zmniejszenie stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu w danej strefie do poziomów dopuszczalnych/docelowych i utrzymywania ich na takim poziomie. Pomiar zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM₁₀ w 2011 i 2012 roku w strefie warmińsko-mazurskiej prowadzone były w oparciu o cztery stacje pomiaru tła miejskiego znajdujące się w: Ostródzie, Mrągowie, Gołdapi i Nidzicy, natomiast benzo(a)pirenem na jednym stanowisku tła miejskiego w Nidzicy, przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. Wskazały one, że stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ o okresie uśredniania wyników 24h przekroczyły poziom dopuszczalny (50 µg/m³) w Nidzicy o 18,6%. W 2012 r. w strefie nie został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ o okresie uśredniania wyników rok kalendarzowy. Natomiast stężenie średnie roczne B(a)P przekroczyło poziom docelowy (1 ng/m³) o 390%.

Emisja pyłu zawieszonego PM₁₀ z obszaru strefy warmińsko-mazurskiej została zinwentaryzowana na poziomie ponad 24 tys. Mg (ton), z czego 49,8% stanowi emisja powierzchniowa związana z ogrzewaniem indywidualnym lokali mieszkalnych, 29,0% emisja liniowa, z emisji z rolnictwa 15,2%, a najmniejszy jest udział emisji punktowej

stanowiącej 3,7% emisji całkowitej PM₁₀. Emisja napływowa (pył PM₁₀ emitowany poza strefą) pyłu zawieszonego PM₁₀ dla strefy warmińsko-mazurskiej wynosi ponad 32 tys. Mg, z czego zdecydowanie największy udział ma tzw. „emisja niska” związana z indywidualnym sposobem ogrzewania (61%) w miejscowościach leżących w pasie 30 km wokół strefy, w tym także w Rosji i na Litwie.

Emisja B(a)P z obszaru strefy warmińsko-mazurskiej została zinwentaryzowana na poziomie prawie 2 tys. kg, z czego aż 91,7% stanowi emisja powierzchniowa związana z ogrzewaniem indywidualnym lokali mieszkalnych, 7,3% emisja liniowa, a najmniejszy jest udział emisji punktowej stanowiącej 1% emisji całkowitej B(a)P. Emisja napływowa B(a)P dla strefy warmińsko-mazurskiej wynosi około 2,3 tys. kg, z czego zdecydowanie największy udział ma tzw. „emisja niska” związana z indywidualnym sposobem ogrzewania (88,8%) w miejscowościach leżących w pasie 30 km wokół strefy. W strefie obszaru miasta i gminy Lidzbark Warmiński doszło do przekroczenia poziomu docelowego B(a)P z uwagi na emisję powierzchniową. Obniżenie stężeń benzo(a)pirenu do poziomu docelowego w miastach strefy warmińsko - mazurskiej możliwe jest po niemalże całkowitym wyeliminowaniu ogrzewania paliwami stałymi (głównie węglem).

Stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ o okresie uśredniania wyników 24h pochodzące z łącznej emisji na obszarze strefy warmińsko-mazurskiej osiągają wartości od 16,5 µg/m³ do 65,3 µg/m³, dochodząc do 130,6% poziomu dopuszczalnego. Niższe stężenia występują we wschodniej części strefy na obszarach poza miejskich. Poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ o okresie uśredniania wyników 24h został przekroczony w następujących miastach: Olecko, Ełk, Ostróda, Nidzica, Szczytno, Pisz, Pasłęk, Działdowo, Nowe Miasto Lubawskie. Stężenia średnie roczne pyłu zawieszonego PM₁₀ pochodzące z łącznej emisji wszystkich typów, na terenie strefy warmińsko-mazurskiej, osiągają wartości w przedziale od 9,6 µg/m³ do 33,1 µg/m³. W żadnym punkcie obszaru nie został przekroczony poziom dopuszczalny (40 µg/m³) pyłu zawieszonego PM₁₀ o okresie uśredniania rok kalendarzowy. W stężeniach całkowitych pyłu zawieszonego PM₁₀ o okresie uśredniania wyników 24h na większej części strefy warmińsko-mazurskiej przeważa udział emisji napływowej. Natomiast w obszarach przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ przeważa emisja powierzchniowa.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy zaproponowano w Programie działania kierunkowe oraz działania naprawcze. Działania kierunkowe są to działania mające wpływ na obniżenie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ i B(a)P będące przykładem dobrej praktyki w zagospodarowaniu przestrzennym, działalności gospodarczej oraz życiu codziennym społeczeństwa, które w miarę możliwości technicznych i ekonomicznych powinny być wdrażane do codziennego życia. Są one skierowane zarówno do władz samorządowych, jak i do obywateli. W celu redukcji stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P wyznaczono działania naprawcze skierowane na redukcję emisji pochodzącej przede wszystkim z ogrzewania indywidualnego, które należy podjąć w strefie warmińsko-mazurskiej, a przede wszystkim w miastach Olecko, Ełk, Ostróda, Nidzica, Szczytno, Pisz, Pasłęk, Działdowo, Nowe Miasto Lubawskie. Dodatkowymi działaniami będą te skierowane na obniżenie emisji z komunikacji. Obniżenie stężeń benzo(a)pirenu do poziomu docelowego w miastach strefy warmińsko - mazurskiej możliwe jest po niemalże całkowitym wyeliminowaniu ogrzewania paliwami stałymi (głównie węglem).

Poza obszarami zabudowanymi w strefie warmińsko-mazurskiej przeważającym źródłem zanieczyszczeń pyłem zawieszonym PM₁₀ i B(a)P jest napływ. Obniżenie emisji z napływu możliwe będzie poprzez realizację działań naprawczych proponowanych w Programach Ochrony Powietrza dla stref ościennych, w których realizowane są programy ochrony powietrza, czyli: pomorskiej, mazowieckiej i podlaskiej oraz w innych województwach w Polsce. A także poprzez realizację działań w uchwalonych Programach Ochrony Powietrza dla miast: Olsztyn i Elbląg. W miastach strefy warmińsko-mazurskiej głównym źródłem ww. zanieczyszczeń jest lokalna emisja powierzchniowa, czyli emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania paliwem stałym lokali mieszkalnych i usługowych.

Emisja komunikacyjna nie jest istotnym źródłem pyłów w strefie warmińsko-mazurskiej, jednak ze względu na stale rosnące natężenie ruchu jest to ten rodzaj emisji, którego znaczenie będzie się zwiększało. Stąd konieczne jest wdrażanie wielu działań, aby stężenia z komunikacji malały, a nie rosły. Działania naprawcze zapisane w

harmonogramie rzeczowo-finansowym to: I. Obniżenie emisji z ogrzewania indywidualnego – Podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej lub wymiana na ogrzewanie gazowe, elektryczne, piece retortowe (ewentualnie pompy ciepła oraz kolektory słoneczne) mieszkań i domów ogrzewanych indywidualnie (głównie piecami węglowymi) w zabudowie wielorodzinnej oraz jednorodzinnej. II. Modernizacja i remonty. III. Czyszczenie ulic. IV. Rozwój systemu ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej w tym w pierwszym rzędzie: budowa odcinków dróg rowerowych pozwalających na połączenie w jeden ciąg dróg już istniejących, szczególnie w centrach miast; budowa parkingów rowerowych, szczególnie zlokalizowanych w pobliżu kluczowych celów podróży (szkoły, urzędy administracji lokalnej i państwowej, obiekty kultury), a także w pobliżu węzłów przesiadkowych komunikacji zbiorowej; prawidłowa organizacja ruchu na styku ruch rowerowy – ruch samochodowy, pozwalająca na bezpieczne korzystanie z roweru; wyznaczanie pasów, kontrpasów i śluz dla rowerów na jezdniach; promocja używania rowerów. V. Edukacja ekologiczna. Akcje edukacyjne mające na celu uświadamianie społeczeństwa w zakresie: korzyści jakie niesie dla środowiska korzystanie ze zbiorowych systemów komunikacji lub alternatywnych systemów transportu (rower, poruszanie się pieszo), szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych, korzyści płynących z podłączenia do scentralizowanych źródeł ciepła, termomodernizacji, promocji nowoczesnych niskoemisyjnych źródeł ciepła i inne, promocji OZE. VI. Zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni miast - szczególnie poprzez: wprowadzanie nowych obszarów zieleni wzdłuż szlaków komunikacyjnych; nasadzenia krzewów na istniejących skwerach, zieleńcach; rewitalizację istniejącej zieleni. VII. Zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego - Stosowanie odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczących np. układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta, wprowadzania zieleni izolacyjnej (szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych), zagospodarowania przestrzeni publicznej oraz ustalenia zakazu stosowania paliw stałych, w obrębie projektowanej zabudowy (w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych), reorganizacji układu komunikacyjnego oraz wprowadzeniu stref ograniczonego ruchu samochodowego w ścisłym centrum miast, konieczności budowy ścieżek rowerowych lub ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż nowo budowanych dróg. VIII. Wzrost efektywności energetycznej gmin – Systematyczna wymiana starych, niskosprawnych kotłów, w których spalane jest paliwo stałe (węgiel) na nowoczesne kotły wysokiej sprawności (retortowe lub gazowe) lub włączanie budynków (prywatnych, użyteczności publicznej, warsztatów, zakładów usługowych, zakładów przemysłowych) do istniejących sieci ciepłowniczych oraz termomodernizacja budynków, w celu zwiększenia ich efektywności energetycznej. IX. Podłączenie do sieci ciepłowniczej (likwidacja ogrzewania węglowego). X. Rozbudowa i modernizacja centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą.

Analizowany projekt planu poprzez ustalone zasady kształtowania zabudowy oraz zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej wpisuje się w Działania naprawcze zapisane w *Programie ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10*.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA LIDZBARK WARMIŃSKI W RAMACH PONADLOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI SIECI MIAST CITTASLOW.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Lidzbark Warmiński w ramach Ponadlokalnego programu rewitalizacji sieci miast Cittaslow jest instrumentem pozwalającym na przeprowadzenie procesu rewitalizacji w sposób skoordynowany, zintegrowany oraz zgodny z celami interesariuszy tego procesu. Efektem docelowym ma być przywrócenie do życia obszarów zdegradowanych i stworzenie tam miejsc przyjaznych mieszkańcom.

Rewitalizacja Miasta Lidzbark Warmiński obejmuje przemiany obszarów zdegradowanych w pięciu sferach:

- Społecznej – zapobieganie patologiom społecznym, w tym aktywizacja społeczno-zawodowa osób dorosłych zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży zamieszkującej obszary zdegradowane.
- Gospodarczej – działania promujące zatrudnienie oraz ograniczające ryzyko przerywania aktywności zawodowej.
- Przestrzenno-funkcjonalnej – modernizacja przestrzeni publicznej w celu realizacji działań na rzecz integracji społecznej.
- Technicznej – poprawa stanu technicznego obiektów budowlanych oraz dostosowanie ich do realizacji działań obejmujących kwestie społeczne oraz gospodarcze.
- Środowiskowej – realizacja działań w celu poprawy środowiska naturalnego.

W ramach programu rewitalizacji będą realizowane cele strategiczne i operacyjne wpisujące się w strategiczne dokumenty o zasięgu europejskim, krajowym, regionalnym oraz lokalnym.

Uchwalenie projektu planu pozwoli na realizację zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji (...), a tym samym przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych na terenie miasta Lidzbark Warmiński.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIEJSKIEJ LIDZBARK WARMIŃSKI NA LATA 2014-2020.

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem wspierającym zarządzanie na poziomie samorządu. Dokument ten określa strategię społeczno-gospodarczą gminy, wskazuje cele i kierunki zaangażowania dostępnych środków finansowych oraz sposoby ich wykorzystania.

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem o charakterze operacyjnym. Określa nie tylko ogólne cele, ale przewiduje konkretne zadania do wykonania, terminy ich realizacji oraz sposoby finansowania. Planowane przez gminę do realizacji zadania mają charakter kompleksowy, długofalowy oraz charakteryzują się zintegrowanym podejściem. Mają na celu poprawę warunków życia mieszkańców oraz zrównoważony rozwój terenu gminy miejskiej Lidzbark Warmiński.

Cele ogólne i szczegółowe rozwoju miasta Lidzbark Warmiński zostały wyznaczone na podstawie uwarunkowań wynikających z przeprowadzonej analizy społeczno-gospodarczej regionu oraz z dążeniami i oczekiwaniami społeczności Lidzbarka Warmińskiego. Określenie celów rozwojowych miasta Lidzbarka Warmińskiego poprzedziła analiza potrzeb społecznych i gospodarczych zgłaszanych przez jej mieszkańców i potencjalnych inwestorów. Analiza ta wykazała, iż zjawiskiem scalającym w sobie wielopłaszczyznowość funkcjonowania miasta Lidzbark Warmiński jest szeroko rozumiana turystyka, łącząca w sobie wszystkie przeanalizowane aspekty społeczne, gospodarcze czy kulturowe. Nie można jednak obecnie myśleć o turystyce w sposób tradycyjny, kojarzący się z biernym wypoczynkiem, ewentualnie czasem przeznaczonym na poznawanie kultury i obiektów zabytkowych danej społeczności. W celu przyciągnięcia do gminy większej liczby turystów należy w sposób profesjonalny przedstawić posiadany potencjał turystyczno-rekreacyjny, jak też zorganizować i wprowadzić produkt turystyczny, odmienny od oferowanego przez otoczenie danej miejscowości. Z uwagi na zwiększony popyt turystów krajowych i zagranicznych na usługi leczniczo-turystyczne oraz w trosce o zdrowie, zachowanie sprawności fizycznej, wyglądu i młodości perspektywą rozwoju dla miasta Lidzbark Warmiński jest uzyskanie statusu i bycie gminą uzdrowiskową. Miejscowości i gminy uzdrowiskowe muszą obecnie oferować szeroki zakres usług uzupełniających ze sfery profilaktyki zdrowotnej, turystyki i rekreacji. Związane jest to z posiadaniem bogatej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, jak np. szlaki turystyczne i ścieżki zdrowia, boiska i sale do ćwiczeń oraz kąpieliska i baseny. Wymagane jest również zapewnienie atrakcyjnego zaplecza kulturalnego i rozrywkowego, zadbanych obszarów zieleni do rekreacji kuracjuszy i turystów, usług o wysokim standardzie dla typowej turystyki uzdrowiskowej. Osoby przyjeżdżające do miejscowości uzdrowiskowej muszą zatem mieć poczucie i świadomość, iż znajdują się nie tylko w miejscu bogato obdarowanym przez naturę, ale także w miejscu zadbanym w każdym zakresie działalności samorządu gminnego. Osiągnięcie korzyści płynących z bycia gminą uzdrowiskową muszą zatem iść w parze z: zapewnieniem gospodarczego dobrobytu ludności goszczących turystów, w tym odpowiedniego poziomu zatrudnienia, wykształcenia i dostępu do usług społecznych; rozwojem i optymalnym wykorzystaniem

infrastruktury, w tym infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej; zachowaniem naturalnych zasobów, w tym do celów turystyczno-rekreacyjnych; ochroną tożsamości lokalnej i ochroną dziedzictwa kulturowego; właściwym wykorzystaniu i planowaniu przestrzeni miasta z uwzględnieniem uwarunkowań panujących na jej obszarze.

Uchwalenie projektu planu wpisuje się w następujące cele strategiczne i operacyjne: Cel strategiczny I. Poprawa jakości życia mieszkańców miasta Lidzbark Warmiński. Cel operacyjny: Podniesienie aktywności społeczno-gospodarczej poprzez rozwój infrastruktury i usług społecznych. Cel strategiczny II. Wykorzystanie warunków środowiska naturalnego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju miasta Lidzbark Warmiński. Cel operacyjny: Efektywne wykorzystanie lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego. Cel operacyjny: Ochrona środowiska przyrodniczego poprzez działania dotyczące odpadów i nieczystości ciekłych. Cel operacyjny: Ochrona i poprawa stanu jakości wód. Cel Strategiczny III. Rozwój infrastruktury technicznej i turystyczno-rekreacyjnej miasta Lidzbark Warmiński. Cel operacyjny: Budowa i rozbudowa infrastruktury technicznej. Cel operacyjny: Budowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA LIDZBARK WARMIŃSKI NA LATA 2011-2020 Z PERSPEKTYWĄ LATA 2011-2020.

W Programie ochrony środowiska dla miasta Lidzbark Warmiński na lata 2011-2020 z perspektywą lata 2011-2020 uwzględniono wszystkie aspekty ochrony środowiska i zrównoważonego użytkowania jego zasobów – od edukacji ekologicznej, poprzez ochronę powietrza aż po problematykę ochrony przyrody.

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta Lidzbark Warmiński są zanieczyszczenia komunalno-bytowe, tj. kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe. Mają one znaczący wpływ na lokalny stan zanieczyszczenia powietrza, gdyż są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Indywidualni właściciele budynków mieszkalnych wykorzystują do ogrzewania duże ilości opału w postaci węgla, drewna. W związku z tym do atmosfery przedostają się duże ilości sadzy, węglowodorów aromatycznych, związków siarki i innych szkodliwych dla zdrowia ludzi związków chemicznych. Może to powodować wyraźne okresowe pogorszenie stanu sanitarnego powietrza na terenach budownictwa jednorodzinnego i w ich bezpośrednim sąsiedztwie. W mniejszej skali do ogrzewania budynków wykorzystywana jest energia elektryczna. Niemal zupełnie nie występują odnawialne źródła energii, takie jak na przykład energia słoneczna. Kolejnym źródłem zanieczyszczeń powietrza na opisywanym terenie są środki komunikacyjne. Największe zanieczyszczenie powietrza substancjami pochodzącymi ze spalania paliw w silnikach pojazdów zdiagnozowano przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu, biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Na obszarach miasta, gdzie występuje natężony ruch samochodowy na poziomie lokalnym również występują problemy związane z zanieczyszczeniami komunikacyjnymi.

Stan czystości rzek występujących na terenie Lidzbarka Warmińskiego kontroluje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. W ramach monitoringu krajowego nie badano żadnego z ujęć wody na terenie miasta Lidzbark Warmiński.

Z uwagi na pochodzenie źródła hałasu można wyróżnić: hałas instalacyjny (przemysłowy) i komunikacyjny. Źródłem hałasu instalacyjnego są różnego rodzaju urządzenia i maszyny stanowiące wyposażenie zakładów rzemieślniczych, usługowych i obiektów handlowych. Kształtowanie właściwego klimatu akustycznego w otoczeniu obiektów prowadzących działalność gospodarczą należy do obowiązków podmiotu posiadającego do nich tytuł prawny.

Uchwalenie projektu planu pozwoli na ochronę wód, a także kształtowanie właściwego klimatu akustycznego.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIEJSKIEJ LIDZBARK WARMIŃSKI NA LATA 2014-2020.

Plan Rozwoju Lokalnego jest jednym z najważniejszych dokumentów wspierających zarządzanie na poziomie samorządu. Dokument ten określa strategię społeczno-gospodarczą gminy, wskazuje cele i kierunki zaangażowania dostępnych środków finansowych oraz sposoby ich wykorzystania. Planowane przez gminę do realizacji zadania mają charakter kompleksowy, długofalowy oraz charakteryzują się

zintegrowanym podejściem. Mają na celu poprawę warunków życia mieszkańców oraz zrównoważony rozwój terenu gminy miejskiej Lidzbark Warmiński.

W ramach Planu Rozwoju Lokalnego (...) określono cele strategiczne i operacyjne tj.:

Cel Strategiczny I. Poprawa jakości życia mieszkańców miasta Lidzbark Warmiński realizowany poprzez następujące cele operacyjne:

- A. Poprawa dostępności i jakości edukacji na terenie Lidzbarka Warmińskiego
- B. Rozwój infrastruktury zdrowotnej, w tym rehabilitacyjnej i uzdrowiskowej
- C. Podniesienie aktywności społeczno-gospodarczej poprzez rozwój infrastruktury i usług społecznych
- D. Rozwój instytucji kultury
- E. Zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych

Cel Strategiczny II. Wykorzystanie warunków środowiska naturalnego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju miasta Lidzbark Warmiński, realizowany poprzez następujące cele operacyjne:

- A. Efektywne wykorzystanie lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego.
- B. Ochrona środowiska przyrodniczego poprzez działania dotyczące odpadów i nieczystości ciekłych
- C. Ochrona i poprawa stanu jakości wód

Cel Strategiczny III. Rozwój infrastruktury technicznej i turystyczno-rekreacyjnej miasta Lidzbark Warmiński, realizowany poprzez następujące cele operacyjne:

- A. Budowa i rozbudowa infrastruktury technicznej
- B. Budowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej
- C. Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych

Cel Strategiczny IV. Tworzenie warunków dla wzrostu aktywizacji gospodarczej miasta Lidzbark Warmiński, realizowany poprzez następujące cele operacyjne:

- A. Rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy
- B. Promocja i wspieranie działań zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy

Cel Strategiczny V. Dążenie do uzyskania i zachowanie ładu przestrzennego miasta Lidzbark Warmiński, realizowany poprzez następujące cele operacyjne:

- A. Ochrona dziedzictwa kulturowego
- B. Wykorzystanie obiektów zabytkowych i terenów zielonych w układzie urbanistyczno-przestrzennym Lidzbarka Warmińskiego

Uchwalenie analizowanego projektu planu wpisuje się w Cel Strategiczny II, III i IV określone w Planie Rozwoju Lokalnego (...) i pozwala na ich realizację.

PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA OBSZARU GMINY MIEJSKIEJ LIDZBARK WARMIŃSKI NA LATA 2013-2028.

Podstawę prawną opracowania „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru Gminy Miejskiej Lidzbark Warmiński na lata 2013-2028” stanowił art. 19 ust. 1 Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne*, zgodnie z którym wójt/ burmistrz/ prezydent miasta opracowuje projekt założeń. Sporządza się go dla obszaru gminy, co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 wskazanej ustawy, do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy:

- planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy;
- planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy;
- finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy;
- planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy.

Obiekty budowlane znajdujące się na terenie Miasta Lidzbark Warmiński różnią się wiekiem, technologią wykonania, przeznaczeniem i wynikającą z powyższych parametrów energochłonnością. Spośród wszystkich budynków wyodrębniono podstawowe grupy

obiektów: budynki mieszkalne (jednorodzinne, wielorodzinne), obiekty użyteczności publicznej, obiekty handlowe, usługowe i przemysłowe – podmioty gospodarcze.

W sektorze budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej energia może być użytkowana do realizacji celów takich jak: ogrzewanie i wentylacja, podgrzewanie wody, gotowanie, oświetlenie, napędy urządzeń elektrycznych, zasilanie urządzeń biurowych i sprzętu AGD. W budownictwie tradycyjnym energia zużywana jest głównie do celów ogrzewania pomieszczeń. Zasadniczymi wielkościami, od których zależy to zużycie jest temperatura zewnętrzna i temperatura wewnętrzna pomieszczeń ogrzewanych, a to z kolei wynika z przeznaczenia budynku.

Na terenie miasta systematycznie rośnie liczba mieszkań, co świadczy o korzystnym rozwoju miasta pod względem mieszkalnictwa oraz zainteresowaniem pod względem osiedleńczym. O atrakcyjności osiedleńczej analizowanej jednostki samorządu terytorialnego decyduje głównie jej atrakcyjne historyczne i przyrodniczo-krajobrazowe położenie z dogodnym połączeniem z pozostałymi częściami regionu.

Z analizy struktury ogrzewania budynków wielorodzinnych wynika, że najwięcej osób podłączonych jest do miejskiej sieci ciepłowniczej (prawie 41% ogólnej liczby mieszkańców). Poza centralnym ogrzewaniem z sieci miejskiej, budynki ogrzewane są również za pomocą węgla, gazu ziemnego, a także energii elektrycznej. Należy podkreślić, że budynki mieszkalne stanowiące w całości własność Miasta Lidzbarsk Warmiński należą do najstarszych w mieście. Wszystkie budynki zostały wybudowane przed 1939 rokiem i wymagają przeprowadzenia remontów kapitalnych. Część budynków wymaga przeprowadzenia prac remontowych wpływających na poprawę stanu technicznego budynku oraz na standard lokali mieszkalnych (m. in.: zmiana sposobu ogrzewania lokali, modernizacja instalacji elektrycznych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej).

Na dynamiczny rozwój miasta wpływa między innymi wyposażenie nowych terenów w podstawową infrastrukturę techniczną. Uchwalenie przez miasto omawianego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwala na czytelne kształtowanie miejskiej przestrzeni i dalszego rozwoju miasta.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Szkielet metodyki prognozy wyznaczony jest przez ustawę z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z ustawą dokonuje się oceny wpływu ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska oraz uwzględnia zależności pomiędzy jego poszczególnymi elementami. W trakcie pracy przyjmuje się, że przyjęte zapisy projektu planu zostaną w pełni zrealizowane. Oznacza to z jednej strony maksymalizację oddziaływań powstałych na skutek realizacji projektu planu – tych negatywnych i pozytywnych, a z drugiej realizację wszystkich ustaleń dotyczących ochrony środowiska. Ocena możliwości wystąpienia danych skutków dokonywana jest na podstawie aktualnego stanu środowiska i planowanych zmian w zagospodarowaniu. Proponowane formy użytkowania determinują, bowiem siłę oraz skalę oddziaływania na środowisko. Istotnym jest przeprowadzenie analizy wpływów środowiskowych, wywołanych realizacją ustaleń projektu planu, na tereny znajdujące się w granicach opracowania oraz jego otoczenie, ze szczególnym uwzględnieniem wszystkich form ochrony przyrody. Końcowym etapem opracowania jest sformułowanie wniosków i ustalenie ewentualnych zmian, których wprowadzenie do projektu planu może skutkować zmniejszeniem presji.

Z uwagi na fakt, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego stanowi zespół zasad i wytycznych do zagospodarowania przestrzeni (nie stanowi natomiast pełnego i docelowego obrazu poszczególnych inwestycji) w prognozie dokonuje się przede wszystkim diagnozy prawdopodobnych, głównych zmian w środowisku, opierając się na analogii zachodzących przeobrażeń w środowisku. Przewidzenie wszystkich skutków realizacji projektu planu jest w praktyce niemożliwe. Można natomiast z przybliżeniem wskazać siłę oddziaływania zaproponowanych rozwiązań przestrzennych w odniesieniu do poszczególnych terenów funkcjonalnych. Wskazanie to opiera się głównie

na sile presji zaproponowanej lub już istniejącej i usankcjonowanej przez plan, formy użytkowania terenu.

Określając wpływ oddziaływania projektu planu na środowisko wykorzystano następujące metody prognozowania: badania terenowe, analizy dostępnych materiałów kartograficznych, analizy literatury i dostępnych materiałów źródłowych i analizy dokumentacji fotograficznych. Podczas badań inwentaryzacyjnych pod kątem występowania gatunków zwierząt szczególną uwagę zwracano na występowanie schronień i miejsc lęgowych. Identyfikacji gatunków flory dokonano in situ, na podstawie cech morfologicznych. Pisownię polską i łacińską nazw gatunkowych roślin naczyniowych podano według *Floving plants and pteridophytes of Poland a checklist* Z. Mirka i in. (2002).

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 55 ust. 3 pkt. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wpływ ustaleń projektu planu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian proponuje się prowadzić monitoring w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring stanu środowiska powinien być koordynowany przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska, a sieć pomiarowa stanu środowiska powinna być prowadzona głównie przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Inspekcji Sanitarnej. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane powinny być w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, a źródłami danych w tym zakresie mogą być: Wojewódzka Baza Danych, źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Metodą analizy i oceny skutków realizacji postanowień projektu planu jest m.in. ocena aktualności studiów i planów, sporządzana przez burmistrza wynikająca z zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ocena aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady, a co za tym idzie z tą samą częstotliwością konieczne jest przeprowadzenie analizy i oceny wpływów realizacji na środowisko przyrodnicze, kulturowe i ludzi. W trakcie wykonywania takiej analizy szczególną uwagę należy zwrócić na stopień realizacji zapisów planu z zakresu infrastruktury, w tym głównie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, której budowa lub rozbudowa przyczynia się do polepszania stanu środowiska wodno-gruntowego.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na skalę opracowania oraz położenie terenu w odległości około 25 km na południe od północnej granicy kraju w wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie prognozuje się możliwości wystąpienia transgranicznych oddziaływań na środowisko.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY JEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

5.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

Gmina miejska Lidzbark Warmiński położona jest w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie lidzbarskim. Miasto leży na pograniczu Niziny

Sępoleńskiej i Pojezierza Olsztyńskiego, w dorzeczu Łyny oraz jej prawobrzeżnego dopływu Symsarny. Miasto zajmuje powierzchnię 14,35 km², co stanowi 1,6% ogólnej powierzchni powiatu oraz 0,06% ogólnej powierzchni województwa warmińsko-mazurskiego. Lidzbark Warmiński otoczony jest przez gminę wiejską Lidzbark Warmiński.

Lidzbark Warmiński pełni funkcje administracyjne, usługowe oraz kulturowe dla lokalnej wspólnoty samorządowej. Miasto usytuowane jest w dorzeczu rzeki Łyny oraz jej prawobrzeżnego dopływu Symsarny.

Przez teren Miasta przebiega droga krajowa nr 51 relacji Bezledy – Bartoszyce – Lidzbark Warmiński – Dobre Miasto – Olsztyn – Olsztynek oraz krzyżujące się z nią drogi wojewódzkie nr 513 relacji Pasłęk – Orneta – Lidzbark Warmiński – Wozławki inr 511 relacji Lidzbark Warmiński – Górowo Iławskie – Bagrationowsk. Położenie miasta przy drodze nr 51 jest bardzo istotnym uwarunkowaniem ze względów m.in. gospodarczych i komunikacyjnych; umożliwia bezpośrednie połączenia z drogowym przejściem granicznym z Rosją w Bezledach. Ponadto przez miasto przebiega droga wojewódzka nr 513 (Bisztynek – Pasłęk).

Teren Gminy Miejskiej Lidzbark Warmiński położony jest w historycznej Warmii. Zgodnie z podziałem J. Kondrackiego Miasto Lidzbark Warmiński usytuowane jest na pograniczu trzech mezoregionów: Niziny Sępoleńskiej, Pojezierza Olsztyńskiego i Wzniesień Górowskich. Na południe i na wschód od Lidzbarka Warmińskiego w krajobrazie dominują wzgórza moren czołowych i pagórków kemowych (płożone na wysokości 80-130 m n.p.m.). Rzeźba terenu jest bardzo urozmaicona z licznymi wzniesieniami i obniżeniami terenu. Natomiast obszar w północnej części miasta jest typowy dla Niziny Sępoleńskiej - płaski, miejscami falisty leżący na wysoczyźnie morenowej (położony 80 - 90 m n.p.m.) Te dwie zasadnicze jednostki morfologiczne rozdzielone są pasem terenu o szerokości 0,5 – 1,0 km, przez który przebiega dolina rzeki Łyny.

Gmina miejska Lidzbark Warmiński położona jest na platformie prekambryjskiej (zwanej też platformą wschodnioeuropejską, na południowym skraju regionu zwanego syneklizą perybałtycką). Zalegające od powierzchni terenu osady czwartorzędowe, utworzone głównie w epoce lodowcowej, są w rejonie Lidzbarka Warmińskiego stosunkowo małej miąższości. Ich grubość, stwierdzona w otworach wiertniczych, wynosi na ogół około 70 - 90 m (Mapa Geologiczna Polski 1:200 000, arkusz 99 1:50 000). Budują je głównie lodowcowe gliny zwałowe wodnolodowcowe osady piaszczysto - żwirowe oraz zastoiskowe mułki i ropy. Na powierzchni terenu występują osady najmłodszego zlodowacenia -północnopolskiego oraz osady holocenu.

Utwory akumulacji lodowcowej występujące na powierzchni wysoczyzny to przede wszystkim gliny zwałowe. Piaszczyste gliny zwałowe i piaski gliniaste z głazami budują głównie pagórkowatą wysoczyznę morenową na południe i wschód od miasta. Wzgórza czołowomorenowe w części zbudowane są z osadów piaszczysto - żwirowych, a pagórki kemowe z utworów osadzonych w środowisku wodnym o słabym przepływie z ropy, mułków i piasków. Osady rzeczne, rzeczno-bagienne i bagienne występujące w dolinach rzek i innych obniżeniach terenu, reprezentowane są głównie przez osady piaszczyste, namuły i torfy.

Lidzbark Warmiński położony jest na pograniczu Niziny Sępoleńskiej i Pojezierza Olsztyńskiego (J. Kondracki 1994). W pobliżu przebiega też granica Wzniesień Górowskich. Na południe i na wschód od Lidzbarka Warmińskiego w krajobrazie dominują wzgórza moren czołowych i pagórków kemowych (płożone na wysokości 80-130 m n.p.m.). Rzeźba terenu jest bardzo urozmaicona z licznymi wzniesieniami i obniżeniami terenu. Natomiast obszar w północnej części miasta jest typowy dla Niziny Sępoleńskiej - płaski, miejscami falisty leżący na wysoczyźnie morenowej (położony 80 - 90 m n.p.m.) Te dwie zasadnicze jednostki morfologiczne rozdzielone są pasem terenu o szerokości 0,5 – 1,0 km, przez który przebiega dolina rzeki Łyny.

Miasto Lidzbark Warmiński pełni funkcję ośrodka pomocniczego w stosunku do głównych ośrodków obsługi obszaru, jakimi są miasta Bartoszyce i Kętrzyn. Gmina miejska Lidzbark Warmiński należy do jednego z głównych ośrodków kulturowych o wysokiej koncentracji obiektów zabytkowych województwa Warmińsko-Mazurskiego. Lidzbark Warmiński należy również do ponadlokalnych ośrodków rozwoju oraz skupia narzędzia infrastruktury społecznej w zakresie szkolnictwa, ochrony zdrowia, handlu, kultury, sportu o znaczeniu powiatowym, jak również lokalne placówki obsługi biznesu.

Analiza istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta pozwala na wskazanie funkcji dominujących w poszczególnych częściach miasta:

- centralna część miasta (od północy ograniczona nieczynną linią kolejową, od południa granicą lasu, od zachodu ulicami: Piłsudskiego, Kresowa, Kopernika i od wschodu ulicami Wyszyńskiego, Spółdzielców): koncentracja usług podstawowych i ponadpodstawowych (nagromadzenie jednostek i instytucji usługowych oraz administracji) uzupełnionych o mieszkalnictwo (w przewadze wielorodzinne) oraz tereny zieleni urządzonej,
- obszar w centralnej części miasta powyżej nieczynnej linii kolejowej oraz południowo – zachodniej części w rejonie ulicy Olsztyńskiej: koncentracja przemysłu, usług i infrastruktury technicznej uzupełniona o rolnictwo (ogrodnictwo),
- obszary o jednorodnej funkcji - mieszkalnictwo wielorodzinne uzupełnione o usługi podstawowe w rejonach ulic: Astronomów, Ornecka, Kromera, Legionów, Warmińska, Grabowskiego
- obszary o jednorodnej funkcji - mieszkalnictwo jednorodzinne uzupełnione o usługi podstawowe w rejonach ulic: Osiedle Bartoszycka, Osiedle 30-lecia PRL, Osiedle Żytia, Polna, Bema, Wiejska.
- obszar o dominującej funkcji innej (tereny wojskowe) wzdłuż ulicy Orneckiej uzupełniony o mieszkalnictwo jedno- i wielorodzinne z usługami podstawowymi oraz ogrodnictwo.
- obszar o funkcji uzdrowiska obejmujący teren na południe od rzeki Łyny, pomiędzy ulicami Warmińską, Olsztyńską i Górą Krzyżową.

Miasto Lidzbark Warmiński wg R. Gumińskiego leży w III „wschodniobałtyckiej” dzielnicy klimatycznej. Klimat charakteryzuje się dużą zmiennością, która jest wynikiem między innymi niewielkiej odległości od Morza Bałtyckiego, ukształtowania terenu oraz od zbiorników wodnych. Cechy charakterystyczne dla klimatu obejmującego obszar gminy miejskiej Lidzbark Warmiński:

- średnia dobową temperatura powietrza: od 9,6°C (maj) do 26,7°C (sierpień);
- średnia prędkość wiatru: 3,1 m/s;
- średnie roczne sumy opadów: 650 mm;
- okres wegetacyjny: 205-210 dni;
- średnia liczba dni przymrozkowych: 100-110 dni.

Przebieg roczny usłonecznienia w okolicy Lidzbarka Warmińskiego charakteryzuje się występowaniem większej liczby godzin ze słońcem późną wiosną niż latem. Największe usłonecznienie w okolicach Lidzbarka Warmińskiego występuje od maja do sierpnia, średnio 6,6-7,9 godzin ze słońcem dziennie. Roczny przebieg usłonecznienia jest warunkowany długością dnia i stopniem pokrycia nieba przez chmury. Okolice Lidzbarka Warmińskiego charakteryzują się większym średnim zachmurzeniem w porównaniu z zachmurzeniem na większości obszaru Polski. Największe średnie miesięczne zachmurzenie występuje w listopadzie i w grudniu (83%), a najmniejsze w maju i we wrześniu (60%).

Pod względem stosunków termiczno-wilgotnościowych Lidzbark Warmiński spełnia warunki stawiane miejscowościom uzdrowskim. Pozytywnymi cechami są: mała liczba dni upalnych i bardzo mroźnych oraz rzadkie stany parności. Średnia roczna liczba dni z opadem wynosi około 170 (zgodnie z normami stosowanymi w bioklimatologii na terenach uzdrowskich i wypoczynkowych nie powinno występować więcej niż 183 dni z opadem roku).

Warunki wiatrowe w Lidzbarku Warmińskim są korzystne dla klimatoterapii. Średnia prędkość wiatru w Lidzbarku jest dość mała (3,1m/s), a dni z wiatrem silnym (co najmniej 8 m/s) są rzadkie – średnia liczba takich dni w roku wynosi około 12. W mieście przeważają wiatry w kierunku południowo-zachodnim oraz w kierunku zachodnim i południowym.

Teren miasta i okolic leży w zlewisku Łyny i jej dopływów. Łyna jest głównym komponentem sieci hydrograficznej miasta i okolic. Jest także największą rzeką regionu. Dużym jej dopływem jest prawobrzeżny dopływ rzeka Symsarna. Na odcinku przyujściowym przepływa ona przez teren miasta. Łyna jest rzeką II rzędu, stanowi dopływ Pregoty. Największe źródła zanieczyszczeń jej wód stanowią zrzuty ścieków z oczyszczalni w Olsztynie, Dobrym Mieście, Lidzbarku Warmińskim, Bartoszczach i

Sępopolu. W ramach sieci monitoringu jakości wód Łyny badana jest powyżej Olsztyna, w rejonie zrzutu oczyszczonych ścieków oczyszczalni Łyna (Olsztyn) oraz w Stopkach na granicy kraju. Oczyszczalnie ścieków wymienionych miast poddawane są modernizacji i czystości wód Łyny ulega sukcesywnej poprawie. Symsarna to rzeka III rzędu, jest prawobrzeżnym dopływem Łyny. Jej długość, łącznie z jeziorami, przez które przepływa, wynosi 37 km, a powierzchnia zlewni zajmuje obszar 276,6 km². Symsarna wypływa z Jez. Luterskiego i przepływa przez jeziora Ławki, Wojtówko, Blanki i Symsar – dwa ostatnie leżące w powiecie lidzbarskim. Rzeka płynie przez gminę wiejską Kiwity i Lidzbark Warmiński oraz gminę miejską Lidzbark Warmiński. Uchodzi do rzeki Łyny na terenie miasta Lidzbarka Warmińskiego. Tereny dolin rzek, w obrębie miasta, położone są w obszarach chronionego krajobrazu: OChK Doliny Dolnej Łyny i OChK Doliny Symsarny. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie miasta zajmują powierzchnię 23,5 ha.

W nawiązaniu do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* część terenu oznaczona na załączniku graficznym nr 1.3 położona jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Łyny.

Obszar objęty projektem planu wskazany na załączniku nr 1.1 położony jest przy ul. Mazurskiej – stanowi ona wschodnią granicę obszaru. Od strony północnej obszar sąsiaduje z zabudową mieszkaniową; od strony zachodniej i południowej z zabudową usługową; od strony wschodniej z terenami zieleni (Park Nad Symsarną). W granicach terenu znajdują się zadrzewienia i zakrzewienia tj.: klon pospolity, topola osika, wierzba,

Obszar objęty projektem planu wskazany na załączniku nr 1.2 położony jest przy ul. Szwoleżerów. Teren jest zabudowany budynkiem wymagającym przeprowadzenia prac remontowych; ponadto jest utwardzony i pozbawiony roślinności. W sąsiedztwie terenu zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa oraz usługowa.

Obszar objęty projektem planu wskazany na załączniku nr 1.3 położony jest pomiędzy ulicami Kajki, Plac Młyński i Przechodnią. W sąsiedztwie terenu zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa i usługowa, a także park miejski i rzeka Łyna. Obszar jest przekształcony i zabudowany; część terenu wykorzystywana jest jako ogólnodostępny parking. Teren jest niemalże pozbawiony szaty roślinnej; miejscami występuje jedynie roślinność synantropijna.

Obszar objęty projektem planu wskazany na załączniku nr 1.4 położony jest przy ul. Grunwaldzkiej – stanowi ona południową granicę. Teren jest porośnięty niską roślinnością synantropijną oraz pojedynczymi drzewami i krzewami. W sąsiedztwie terenu zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa oraz usługowa.

W granicach terenów objętych projektem planu nie występują cieki ani zbiorniki wodne stanowiące wody powierzchniowe.

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują złoża kopalin oraz tereny górnicze w rozumieniu prawa geologicznego i górniczego.

Miasto Lidzbark Warmiński zaopatrywane jest w wodę z 2 miejskich ujęć wody oraz stacje uzdatniania wody (w skrócie SUW) zlokalizowanych przy ul. Dąbrowskiego i ul. Kalinowskiego a także siecią wodociągową w systemie pierścieniowym i rozdzielczym. W każdym z SUW ujmowana jest woda podziemna, która zawiera podwyższone wartości soli żelaza i manganu w stosunku do dopuszczalnych norm. Wynika stąd konieczność jej uzdatniania odżelazieniem zastosowaniem metod odżelaziania i odmanganiania. W tym celu użytkuje się dwie stacje uzdatniania wody: SUW „Północ” i „Zachód”.

Na terenie miasta obecnie nie występują problemy eksploatacyjne związane z poborem i uzdatnianiem wody podziemnej. Na terenie miasta Lidzbark Warmiński działają dwie oczyszczalnie ścieków: miejska oczyszczalnia ścieków i zakładowa oczyszczalnia ścieków w Zakładzie Mleczarskim „POLMLEK” Sp. z o.o. Ścieki bytowo-gospodarcze wytworzone na terenie miasta odprowadzane są siecią kanalizacji sanitarnej oraz dowożone wozami asenizacyjnymi z terenu Lidzbarka Warmińskiego do Miejskiej Oczyszczalni Ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów zlokalizowanej przy ul. Kanałowej administrowanej przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Lidzbarku Warmińskim. Obydwie oczyszczalnie posiadają odrębne pozwolenia wodnoprawne na odprowadzanie ścieków do rzeki Łyny.

Na klasę wód podziemnych wpływa zawartość związków chemicznych oraz takie wartości jak odczyn, temperatura i przewodność w temperaturze. W ramach monitoringu krajowego nie badano żadnego z ujęć wody na terenie miasta Lidzbark Warmiński.

Natomiast na terenie Lidzbarka Warmińskiego prowadzony jest monitoring wewnętrzny jakości wody surowej, jak i dostarczanej odbiorcom. Badania wody wykonywane są na obecność i liczbę grupy *coli* w 36°C oraz na obecność liczby bakterii *Escherichia coli* w 36°C. Monitoring kontrolny wody przed spożyciem przeprowadzany jest co miesiąc przemienne wg harmonogramu Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego dla Stacji Uzdatniania Wody Północ i Zachód. Monitoring przeglądowy odbywa się raz w roku. Badania wody surowej odbywają się natomiast raz w roku w Stacji Uzdatniania Wody Północ i SUW Zachód. Jakość ujmowanych wód po uzdatnieniu spełnia parametry wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Obszary oznaczone na załączniku nr 1.2, 1.3 i 1.4 położone są w rejonie wodnym Łyny i Węgorapy, w Dorzeczu Pregoty, w zasięgu naturalnej jednolitej części wód powierzchniowych *Łyna od Kirsny do Symsarny* RW700020584599, której aktualny stan określany jest jako zły, jednakże nie ma zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Obszar oznaczony na załączniku nr 1.1 położony jest w rejonie wodnym Łyny i Węgorapy, w Dorzeczu Pregoty, w zasięgu naturalnej jednolitej części wód powierzchniowych *Symsarna od wypływu z jeziora Symsar do ujścia* RW700020584699, której aktualny stan określany jest jako zły jednak ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrożona. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Tereny objęte prognozą położone są w zasięgu jednolitej części wód podziemnych PLGW700020 o całkowitej powierzchni 6089,3 km²; ocena stanu ilościowego i chemicznego określana jest jako dobra; celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry chemiczny i ilościowy; celem dodatkowym nie pogorszenie jakości wody do spożycia; ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych określana jest jako niezagrożona.

Zgodnie z informacjami znajdującymi się na stronach internetowych Państwowego Instytutu Geologicznego oraz Państwowej Służby Hydrogeologicznej tereny objęte opracowaniem znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Subzbiornik Warmia nr 205.

Północna część województwa (obszar syneklizy perybałtyckiej), w której leży Lidzbark Warmiński, określana jest jako perspektywiczna w występowaniu wód mineralnych o znaczeniu leczniczym. Zalegania solanek o znaczeniu leczniczym i mineralizacji ogólnej rzędu 10-60 g/l można się spodziewać w piaskowcach dolnej jury i triasu na głębokościach zbliżonych do 1 km. Wody te nadają się głównie do kąpieli leczniczych i rekreacyjnych.

Na terenie miasta funkcjonuje sieć ciepłownicza, z której ciepło dostarczane jest do budynków mieszkaniowych wielorodzinnych i towarzyszących, budynków mieszkaniowych jednorodzinnych, budynków użyteczności publicznej i podmiotów gospodarczych i innych. Gospodarka ciepła na terenie Miasta Lidzbark Warmiński oparta jest również o kotłownie lokalne oraz paleniska indywidualne nadal zasilane głównie węglem, gazem ziemnym oraz w niewielkim stopniu ogrzewaniem elektrycznym. Dystrybucja ciepła jest realizowana jest poprzez węzły cieplne indywidualne i grupowe oraz zewnętrzne instalacje odbiorcze.

Głównym problemem na terenie miasta jest zanieczyszczenie powietrza, narastające zwłaszcza w sezonie grzewczym. Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Lidzbark Warmiński są zanieczyszczenia komunalno-bytowe, tj. kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe. Mają one znaczący wpływ na lokalny stan zanieczyszczenia powietrza, gdyż są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Indywidualni właściciele budynków mieszkalnych wykorzystują do ogrzewania duże ilości opału w postaci węgla, drewna oraz niedozwolonych odpadów komunalnych. W związku z tym do atmosfery przedostają się duże ilości sadzy, węglowodorów aromatycznych, związków siarki i innych szkodliwych dla zdrowia ludzi związków chemicznych. Może to powodować wyraźne okresowe pogorszenie stanu sanitarnego powietrza na terenach zasiedlonych i w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Kolejnym źródłem zanieczyszczeń powietrza na opisywanym terenie są środki komunikacyjne. Największe zanieczyszczenie powietrza substancjami pochodzącymi ze spalania paliw w silnikach pojazdów zdiagnozowano przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu, biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Na obszarach miasta, gdzie występuje natężony ruch

samochodowy na poziomie lokalnym również występują problemy związane z zanieczyszczeniami komunikacyjnymi.

Układ energetyczny gminy miejskiej Lidzbark Warmiński oparty jest na sieci średniego i niskiego napięcia wychodzącej z głównego punktu zasilania położonego na terenie Lidzbarka Warmińskiego. Do GPZ dochodzą 3 linie o mocy 110 kV, a następnie rozchodzą się na kilkanaście linii średniego napięcia tj. SN - 15 kV. Linie SN zasilają poszczególne stacje transformatorowe.

Miasto Lidzbark Warmiński zaopatrywane jest w gaz przewodowy z gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Płońsk – Ciechanów – Olsztyn - Bartoszyce biegnącego w północnej części miasta.

Na terenie miasta Lidzbark Warmiński powstają odpady komunalne w związku z bytowaniem człowieka w obrębie gospodarstw domowych, obiektów użyteczności publicznej oraz pochodzące z przemysłu i zakładów usługowo-handlowych. Odpady komunalne wywożone są do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Olsztynie. Powstające na terenie miasta odpady inne niż komunalne (odpady z różnych gałęzi przemysłu) zagospodarowywane są zgodnie z zapisami ustawy *o odpadach*. Na terenie miasta Lidzbark Warmiński funkcjonuje system zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

5.2. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

W przypadku braku realizacji projektu planu tereny pozostaną w dotychczasowym stanie użytkowania lub zostaną zagospodarowane zgodnie z wytycznymi obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Z uwagi na skalę planowanej zabudowy oraz jej charakter nawiązujący do istniejącej w sąsiedztwie zabudowy nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na stan środowiska, nie analizuje się stanu środowiska na obszarach sąsiednich.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004R. O OCHRONIE PRZYRODY

W nawiązaniu do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* część terenu oznaczona na załączniku graficznym nr 1.3 położona jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Łyny.

Na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Łyny zastosowanie mają przepisy Rozporządzenia Nr 162 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Łyny. Zgodnie z przepisami rozporządzenia na Obszarze obowiązują:

1. ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych Obszaru,
2. ustalenia dotyczące czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych Obszaru,
3. ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów wodnych Obszaru.

W poniższej tabeli zestawiono wykaz zakazów wprowadzonych przepisami rozporządzenia oraz wyjaśniono w jaki sposób zostały one uwzględnione w projekcie planu. Poniższe zakazy nie dotyczą:

- 1) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa,
- 2) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym,
- 3) realizacji inwestycji celu publicznego.

Lp.	Zakazy obowiązujące na Obszarze Chronionego Krajobrazu	Ustalenia projektu planu
1	Zakaz zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, lęgówisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką.	W granicach przedmiotowego terenu nie występują dziko występujące zwierzęta, nory, lęgówiska i inne schronienia i miejsca rozrodu zwierząt.
2	<p>Zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.</p> <p><u>Zakaz nie dotyczy:</u></p> <p>1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które mogą wymagać sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w rozumieniu § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573, z późn. zm.1) po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie;</p> <p>2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które służą racjonalnej gospodarce leśnej, rolnej, łowieckiej lub rybackiej w celu poprawy stanu środowiska, po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie.</p>	<p>W ustaleniach projektu planu w § 8 pkt 3 wprowadzono zapis, że granicach planu obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć zaliczanych do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego.</p> <p>W ustaleniach projektu planu w § 8 pkt 4 wprowadzono zapis, że w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko obowiązują przepisy odrębne.</p>
3	Zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych.	W granicach terenu nie występują zadrzewienia śródpolne, przydrożne i nadwodne.
4	<p>Zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu.</p> <p><u>Zakaz nie dotyczy:</u></p> <p>1) złóż kopalin udokumentowanych przez Skarb Państwa do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, których dokumentacje zostały zatwierdzone lub przyjęte przez właściwy organ administracji geologicznej;</p> <p>2) złóż kopalin udokumentowanych na potrzeby lokalne o powierzchni do 2 ha i wydobywaniu nie przekraczającym 20 000 m³ /rok na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie, udzielonych do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia</p> <p>- po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie na etapie wydania koncesji na wydobywanie kopalin.</p>	W granicach terenu nie przewiduje się wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu.
5	<p>Zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych.</p> <p><u>Zakaz nie dotyczy:</u></p> <p>1) złóż kopalin udokumentowanych przez Skarb Państwa do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, których dokumentacje zostały zatwierdzone lub przyjęte przez właściwy organ administracji geologicznej;</p> <p>2) złóż kopalin udokumentowanych na potrzeby lokalne o powierzchni do 2 ha i wydobywaniu nie przekraczającym 20 000 m³ /rok na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie, udzielonych do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia</p> <p>- po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie na etapie wydania koncesji na wydobywanie kopalin.</p>	W granicach terenu nie przewiduje się wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu.
6	Zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych	W wyniku realizacji ustaleń zapisów projektu planu nie przewiduje się dokonywania zmian stosunków wodnych. W projekcie planu określono zasady zaopatrzenia w wodę,

	oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybicka.	odprowadzania ścieków sanitarnych oraz odprowadzania wód opadowych i roztopowych.
7	Zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.	W granicach terenu objętego projektem planu nie występują naturalne zbiorniki wodne, starorzecza i obszary wodno-błotne.
8	<p>Zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybickiej.</p> <p><u>Zakaz nie dotyczy:</u></p> <p>1) obszarów zwartej zabudowy miast i wsi w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (lub w równorzędnych dokumentach planistycznych) oraz uzupełnień zabudowy mieszkaniowej i usługowej pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegów zgodnie z linią występującą na działkach przyległych;</p> <p>2) siedlisk rolniczych - w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy o obiekty niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego, pod warunkiem nie przekraczania dotychczasowej linii zabudowy od brzegu;</p> <p>3) wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów dostępu do wód publicznych - w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani, po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie.</p> <p>4) ustaleń obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz sporządzonych projektów planów w stosunku do których zawiadomiono o terminie wyłożenia tych planów do publicznego wglądu, ale postępowanie nie zostało zakończone przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.</p>	Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta i gminy Lidzbark Warmiński teren położony jest w granicach zwartej zabudowy miasta. Ponadto na rysunku projektu planu wyznaczono nieprzekraczalne linie zabudowy.

W nawiązaniu do Rozstrzygnięcia Nadzorczego Nr PN.4131.256.2017 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 2 października 2017 r. (Dz. Urzęd. Woj. Warm.-Maz. z 2017 r. poz. 3831) w przedmiotowym projekcie planu w § 8 pkt 1 wprowadzono zapis, że część terenu oznaczona na załączniku graficznym nr 1.3 położona jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Łyny, w odniesieniu do którego obowiązują zakazy, nakazy i odstępstwa wynikające z przepisów odrębnych. W projekcie planu nie powielano zakazów wprowadzonych przepisami rozporządzenia dotyczącego Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Łyny, ponieważ w rozstrzygnięciu wskazano, że regulowanie w akcie prawa miejscowego kwestii uregulowanych już w innych aktach normatywnych powszechnie obowiązujących, stanowi naruszenie prawa, gdyż działanie to jest sprzeczne z przyjętą zasadą tworzenia aktów prawa miejscowego na podstawie i w granicach prawa. Powtórzenie obowiązujących już regulacji lub ich modyfikacja w akcie prawa miejscowego jest niedopuszczalne, gdyż trzeba się liczyć z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy. Mając powyższe na uwadze, w uchwale analizowanego projektu planu nie przepisywano wybranych zakazów ustanowionych w granicach OCHK Doliny Dolnej Łyny.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Ważnym dokumentem określającym perspektywę rozwoju i zagospodarowania terytorium Unii Europejskiej jest *Europejska Perspektywa Rozwoju Przestrzennego*. Dla równoważenia rozwoju przestrzennego przyjęto główne cele rozwoju, którymi są: rozwój policentrycznego i zrównoważonego systemu urbanizacji i wzmocnienie związków

zachodzących pomiędzy terenami miejskimi i wiejskimi; promocja zintegrowanych koncepcji transportu i łączności, które umożliwiają policentryczny rozwój w obszarze UE i są ważnymi uwarunkowaniami procesu integracji europejskiej miast i regionów; kształtowanie i ochrona środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego poprzez właściwe zarządzanie – przyczynia się to zarówno do zachowania jak i wzmocnienia tożsamości regionów oraz utrzymania przyrodniczego i kulturowego zróżnicowania regionów i miast w obszarze UE w okresie globalizacji. Należy pamiętać, że wszystkie kraje Unii Europejskiej muszą wpisać własne priorytety rozwoju przestrzennego w kreowaniu wspólnej, europejskiej koncepcji zagospodarowania przestrzennego.

Europa 2020 to strategia wzrostu społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej (UE) do roku 2020. Strategia podkreśla potrzebę wspólnego działania państw UE na rzecz wychodzenia z kryzysu, wprowadzania reform związanych z globalizacją, starzeniem się społeczeństw i rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystania zasobów. W celu realizacji tych założeń zaproponowano następujące priorytety: wzrost inteligentny, czyli rozwój oparty na wiedzy i innowacjach; wzrost zrównoważony, czyli transformacja w kierunku gospodarki konkurencyjnej, niskoemisyjnej i efektywnie korzystającej z zasobów; wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, czyli wspieranie gospodarki z wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Opracowanie projektu planu wpisuje się w priorytet Zrównoważony rozwój – wspieranie gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej.

Polityka ekologiczna państwa, a więc i polityka lokalna, oparte są na konstytucyjnej zasadzie zrównoważonego rozwoju. Oznacza to konieczność uwzględniania tej zasady we wszystkich dokumentach strategicznych oraz programach, przygotowywanych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. W praktyce zasada zrównoważonego rozwoju powinna być stosowana wraz z wieloma zasadami pomocniczymi i konkretyzującymi, wśród których należy wymienić:

- Zasadę prewencji – stanowiącą, że przeciwdziałanie negatywnym skutkom dla środowiska powinno być podejmowane już na etapie planowania i realizacji przedsięwzięć.
- Zasadę integracji polityki ekologicznej z politykami sektorowymi, oznaczającą uwzględnienie w politykach sektorowych celów ekologicznych na równi z celami gospodarczymi i społecznymi.
- Zasadę skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej odnoszącą się do wyboru planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych ochrony środowiska a następnie do oceny osiągniętych wyników a oznaczającą potrzebę minimalizacji nakładów na jednostkę uzyskanego efektu.
- Zasadę uspołecznienia realizowaną poprzez stworzenie instytucjonalnych, prawnych i materialnych warunków do udziału obywateli, grup społecznych i organizacji pozarządowych w procesie kształtowania modelu zrównoważonego rozwoju przy jednoczesnym rozwoju edukacji ekologicznej, rozbudzaniu świadomości i wrażliwości ekologicznej oraz kształtowaniu nowej etyki zachowań wobec środowiska.

Podstawową zasadą realizacji polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju zakładająca jakość życia na poziomie, na jaki pozwala obecny rozwój cywilizacyjny, bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie. Realizacja zasady zrównoważonego rozwoju następować powinna przy jednoczesnym dążeniu do osiągnięcia ładu przestrzennego rozumianego jako takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cele 6. Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego. Zgodnie z ostatnim przeglądem wspólnotowej polityki ochrony środowiska do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, przystosowanie do zmian klimatu i ochrona bioróżnorodności biologicznej.

Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym jest ukierunkowany na przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego na obszarze całego kraju, w szczególności

dotyczy to miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinno być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

Podstawowym celem określonym w *Polityce Ekologicznej Państwa* jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych), przy założeniu, że strategia zrównoważonego rozwoju Polski pozwoli na wdrażanie takiego modelu tego rozwoju, który zapewni na tyle skuteczną regulację i reglamentację korzystania ze środowiska, aby rodzaj i skala tego korzystania realizowane przez wszystkich użytkowników nie stwarzały zagrożenia dla jakości i trwałości przyrodniczych zasobów. Wśród metod realizacji polityki ekologicznej państwa priorytet będzie miało stosowanie tzw. dobrych praktyk gospodarowania i systemów zarządzania środowiskowego, które pozwalają kojarzyć efekty gospodarcze z efektami ekologicznymi, a w szczególności m.in.: w budownictwie i gospodarce komunalnej – unowocześnienie systemów grzewczych z wykorzystaniem lokalnych zasobów energii odnawialnej, termomodernizację zasobów budowlanych, modernizację sieci ciepłych i wodociągowych, racjonalizację zużycia wody, segregację śmieci i odzysk surowców, wykorzystanie ciepła odpadowego i stosowanie szeregu innych nowoczesnych rozwiązań w infrastrukturze technicznej miast i osiedli, które nie tylko zmniejszy presję tej infrastruktury na środowisko, ale także ograniczy koszty jej eksploatacji; ochrona krajobrazu przy planowaniu osiedli miejskich, podmiejskich i wiejskich oraz rozmieszczaniu obiektów produkcyjnych w strefach urbanizujących się; w zagospodarowaniu przestrzennym – korzystne dla środowiska przyrodniczego kształtowanie przestrzenne w osadnictwie i poszczególnych dziedzinach działalności, a także zabezpieczenie ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych oraz funkcji ekologicznych poszczególnych obszarów poprzez uwzględnianie warunków ich zachowania w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w związanych z tymi planami decyzjach, programach, ocenach, studiach i ekspertyzach. Uchwalenie projektu planu miejscowego wpisuje się w realizację w/w efektów gospodarczych i ekologicznych.

W zakresie gospodarki przestrzennej najważniejszym dokumentem na szczeblu krajowym jest *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)*, w której przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych dwudziestu lat, określono cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju służące jej urzeczywistnieniu oraz wskazano zasady oraz mechanizmy koordynacji i wdrażania publicznych polityk rozwojowych mających istotny wpływ terytorialny. W ramach KPZK 2030 zagospodarowanie przestrzenne kraju należy rozumieć jako sposób rozmieszczenia w przestrzeni Polski podstawowych elementów struktury przestrzennej oraz zachodzące pomiędzy nimi relacje. Do podstawowych elementów struktury przestrzennej kraju, będących przedmiotem analiz i oddziaływania polityki publicznej, zalicza się elementy systemu gospodarczego i społecznego, infrastrukturę techniczną, sieć osadniczą, krajobraz (przyrodniczy i kulturowy) oraz powiązania funkcjonalne. Polityka przestrzennego zagospodarowania, dążąc do umożliwienia rozwoju kraju w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych, musi uwzględniać odporność przyrody związaną z różnymi funkcjami pełnionymi przez ekosystemy obszarów poddanych procesowi planowania. Uwzględnia zatem potrzeby ochrony, rozpoznania i rozwoju istniejących zasobów naturalnych, w tym przyrodniczych i krajobrazowych oraz złóż kopalin, restytucję zasobów utraconych i uwarunkowania związane z dziedzictwem kulturowym jako zespół cech wpływających na obecną i przyszłą konkurencyjność regionów, zdolność do długotrwałego generowania miejsc pracy związanych z wysoką jakością środowiska przyrodniczego i jakością życia w przestrzeni zurbanizowanej. Dla rozwoju przestrzennego kraju podstawowe znaczenie mają zasoby wodne, różnorodność biologiczna i krajobrazowa, zasoby gleb, lokalizacja złóż kopalin, gleb oraz odnawialnych źródeł energii.

Celem strategicznym KPZK 2030 jest *Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie*. Uchwalenie analizowanego projektu planu pozwala na osiągnięcie tego celu, ponieważ odbywa się z zachowaniem spójności przyrodniczo-kulturowej służącej realizacji konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju.

Podstawowe kierunki i zasady działania umożliwiające realizację idei trwałego i zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu zasobami wodnymi w Polsce określa *Narodowa Strategia Gospodarki Wodnej*. Cel ten ma być osiągnięty przez zbudowanie sprawnie działającego systemu, który wykorzystując mechanizmy prawne oraz instrumenty ekonomiczne, będzie zapewniał utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych, pozwalał na zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych, zwiększał bezpieczeństwo powodziowe kraju i chronił go przed skutkami suszy. Głównym celem aktualnie obowiązującej Strategii przyjętej przez Radę Ministrów jest określenie podstawowych kierunków rozwoju gospodarki wodnej do roku 2020 oraz sprecyzowanie działań umożliwiających realizację konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu wodami. W odniesieniu do celu głównego określono cele kierunkowe odnoszące się do obszarów działań zawartych w Strategii tj.: zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód; osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych; podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy. Zastosowanie zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarce wodnej oznacza dążenie do takiego zaspokojenia potrzeb związanych z wykorzystywaniem zasobów wodnych, aby nie uszczuplać dostępu przyszłym pokoleniom do tych zasobów, a jednocześnie chronić ekosystemy wodne i od wody zależne w celu zachowania trwałości naturalnych procesów przyrodniczych. Określone w analizowanym projekcie planu zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej wpisują się w założenia Strategii.

Program Wodno – Środowiskowy Kraju (PWŚK) jako jeden z podstawowych dokumentów planistycznych stanowi realizację wymagań wskazanych w Dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW) w zakresie konieczności opracowania programów działań. PWŚK stanowi uporządkowany zbiór działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie przez wody celów środowiskowych. W myśl Ramowej Dyrektywy Wodnej sformułowano następujące cele: niepogarszanie stanu części wód; osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych; spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych; zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.

Celem *Programu Wodno – Środowiskowego Kraju* jest przedstawienie zestawień działań dla realizacji założeń celów środowiskowych, których wypełnienie w określonym czasie pozwoli uzyskać efekty w postaci lepszego stanu wód. Określone w analizowanym projekcie planu zasady odprowadzania ścieków sanitarnych oraz wód opadowych i roztopowych wpisują się w założenia ww. dokumentu.

Celem *Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych* jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. *Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych* jest dokumentem strategicznym, w którym oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji miejskich i wiejskich o RLM większej od 2 000, w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków komunalnych. Program koordynuje działania gmin i przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych w realizacji infrastruktury sanitarnej na ich terenach. Głównym celem odprowadzenia i oczyszczenia ścieków w Polsce jest realizacja systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków na terenach o skoncentrowanej zabudowie lub realizacja systemów indywidualnych na terenach o zabudowie rozproszonej. Zgodnie z wymaganiami związanymi z realizacją w/w celów są zalecenia że: budowę urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę realizuje się jednocześnie z rozwiązaniem spraw gospodarki ściekowej, w szczególności przez budowę systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków; w miejscach, gdzie budowa systemów kanalizacyjnych nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty, należy stosować systemy indywidualne; wprowadzający ścieki do wód lub do ziemi są obowiązani zapewnić ochronę wód przed zanieczyszczeniem, w szczególności poprzez budowę i eksploatację urządzeń służących tej ochronie. W projekcie planu przewidziano rozwiązania zgodne z

założeniami Krajowego programu (...) tj.: zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej; w zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych przewidziano ich odprowadzanie do sieci kanalizacji sanitarnej; w zakresie wód opadowych i roztopowych przewidziano ich odprowadzanie z nawierzchni utwardzonych dróg, parkingów i placów manewrowych zgodnie z przepisami odrębnymi, a z powierzchni dachów i nawierzchni utwardzonych w granicach działek budowlanych odprowadzanie do gruntu lub zagospodarowanie w granicach własnych działki bez szkody dla gruntów sąsiednich; dopuszcza się również odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z powierzchni dachów i nawierzchni utwardzonych do sieci kanalizacji deszczowej.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 przyjęta przez Radę Ministrów we wrześniu 2012 r. to główna strategia rozwojowa w średnim horyzoncie czasowym, wskazująca strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe. Strategia wyznacza trzy obszary strategiczne – *Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka, Spójność społeczna i terytorialna*, w których koncentrować się będą główne działania oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie średniookresowej w celu przyspieszenia procesów rozwojowych. Strategia średniookresowa wskazuje działania polegające na usuwaniu barier rozwojowych, w tym słabości polskiej gospodarki ujawnionych przez kryzys gospodarczy, jednocześnie jednak koncentrując się na potencjałach społeczno-gospodarczych i przestrzennych, które odpowiednio wzmocnione i wykorzystane będą stymulowały rozwój. Celem głównym Strategii staje się więc *wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności*.

Podstawowym warunkiem realizacji celów rozwojowych kraju jest przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego uwzględniającego potrzeby społeczne, gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Uporządkowana i zintegrowana przestrzeń ułatwia funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki przez tworzenie warunków dla sprawnego przebiegu procesów rozwojowych, a w efekcie – poprawy jakości życia. Brak uporządkowania kwestii terenów rozwojowych pociąga za sobą wzrost nakładów (prywatnych i publicznych) na ich utrzymanie oraz generuje wzrost kosztów inwestycji i prowadzenia działalności gospodarczej.

W obszarze Poprawa stanu Środowiska (rozdział II.6.4.) strategia zauważa, że czynnikami decydującymi o jakości środowiska są przede wszystkim czystość powietrza, wód, gleb oraz właściwa gospodarka odpadami. W tych obszarach istnieją w dalszym ciągu kwestie wymagające regulacji i dostosowania do poziomu zgodnego ze strategicznymi kierunkami działań Unii Europejskiej. Istotne zatem będzie inwestowanie w ochronę wód i gospodarkę wodno-ściekową, gospodarkę odpadami czy ochronę powietrza, a także podejmowanie działań umożliwiających dostosowanie uczestników rynku do wyzwań zrównoważonego rozwoju.

Poprawie jakości powietrza służyć będą długoterminowe działania na rzecz ograniczenia emisji pyłów i innych zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza z sektorów najbardziej emisyjnych (energetyka, transport), ze źródeł emisji rozproszonych (nieduże zakłady przemysłowe, małe kotłownie) i ze źródeł indywidualnych w zabudowie mieszkaniowej (tzw. niska emisja).

Wzmocnione zostaną działania mające na celu ochronę wód podziemnych i powierzchniowych poprzez ograniczenie zanieczyszczenia ze źródeł punktowych i obszarowych. Poprawie jakości wód będą służyć działania związane z porządkowaniem systemu gospodarki ściekowej, w tym zwłaszcza dokończenie realizacji celów i zadań Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), który zakłada wyposażenie aglomeracji w oczyszczalnie ścieków komunalnych i systemy kanalizacji zbiorczej oraz realizację zadań równoległych na terenach nie objętych KPOŚK.

Konieczne będzie zakończenie budowy efektywnego systemu gospodarki odpadami, w tym zwłaszcza odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi. Celem nadrzędnym polityki w zakresie gospodarowania odpadami powinno być zapobieganie powstawaniu odpadów „u źródła” oraz maksymalne możliwe odzyskiwanie zawartych w nich surowców i/lub energii. Działania obejmą wprowadzenie i realizację zasady „3U” (unikaj powstawania odpadów, użyj ponownie, utylizuj) oraz gospodarowania w obiegu.

W obszarze Adaptacja do zmian klimatu (rozdział II.6.5.) strategia zakłada opracowanie i efektywne wdrożenie systemowych rozwiązań dotyczących adaptacji do zmieniających się uwarunkowań klimatycznych i hydrologicznych, w tym minimalizację skutków klęsk żywiołowych i ekstremalnych zjawisk pogodowych. Adaptacja do zmian klimatycznych będzie obejmowała także dostosowanie zagrożonych sektorów i obszarów (rolnictwo i leśnictwo, zasoby wodne i gospodarka wodna, różnorodność biologiczna i ekosystemy i inne) do nowych warunków i zjawisk klimatycznych, w tym m.in. zapewnienie dostarczania energii i paliw, zapobieganie czasowym niedoborom wody oraz usprawnienie systemu zarządzania kryzysowego. Ustalenia analizowanego projektu planu są zgodne z w/w kierunkami działań.

Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej prezentuje następujący zapis wizji Polski w perspektywie 2025 r. w odniesieniu do sfery przyrodniczej: „Cały obszar Polski, w tym polskie obszary morskie, cechować będzie się dobrym stanem środowiska przyrodniczego, umożliwiającym zachowanie pełnego bogactwa różnorodności biologicznej polskiej przyrody oraz trwałości i równowagi procesów przyrodniczych – tereny o najwyższych walorach przyrodniczych objęte będą skuteczną ochroną prawną i połączone systemem funkcjonujących korytarzy ekologicznych. Jednocześnie stworzone zostaną i funkcjonować będą mechanizmy prawne, organizacyjne i ekonomiczne zapewniające zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie”.

Całokształt działań podejmowanych we wszystkich sferach działalności człowieka (ekonomicznej, naukowo-badawczej, prawnej i edukacyjnej) powinien służyć osiągnięciu celu nadrzędnego, jakim jest „Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jej organizacji (wewnątrzgatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego), z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa”. Osiągnięcie celu nadrzędnego wymaga realizacji ośmiu, równorzędnych pod względem znaczenia, celów strategicznych: I. Rozpoznanie i monitorowanie stanu różnorodności biologicznej oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń. II. Skuteczne usunięcie lub ograniczanie pojawiających się zagrożeń różnorodności biologicznej. III. Zachowanie i/lub wzbogacenie istniejących oraz odtworzenie utraconych elementów różnorodności biologicznej. IV. Pełne zintegrowanie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej z działaniami oddziałującymi na tę różnorodność sektorów gospodarki oraz administracji publicznej i społeczeństwa (w tym organizacji pozarządowych), przy zachowaniu właściwych proporcji pomiędzy zapewnieniem równowagi przyrodniczej, a rozwojem społeczno-gospodarczym kraju. V. Podniesienie wiedzy oraz ukształtowanie postaw i aktywności społeczeństwa na rzecz ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej. VI. Udoskonalenie mechanizmów i instrumentów służących ochronie i zrównoważonemu użytkowaniu różnorodności biologicznej. VII. Rozwinięcie współpracy międzynarodowej w skali regionalnej i globalnej na rzecz ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów różnorodności biologicznej. VIII. Użytkowanie różnorodności biologicznej w sposób zrównoważony, z uwzględnieniem równego i sprawiedliwego podziału korzyści i kosztów jej zachowania, w tym także kosztów zaniechania działań rozwojowych ze względu na ochronę zasobów przyrody.

Strategia *Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko (BEiŚ) – perspektywa do 2020 r.* obejmuje dwa niezwykle istotne obszary: energetykę i środowisko, wskazując m.in. kluczowe reformy i niezbędne działania, które powinny zostać podjęte w perspektywie do 2020 r. Kwestią zasadniczą dla jakości życia ludzi i funkcjonowania gospodarki są stabilne, niczym niezakłócone dostawy energii. Wykorzystanie zasobów energetycznych nie pozostaje jednak obojętne dla środowiska, zatem prowadzenie skoordynowanych działań w obszarze energetyki i środowiska jest nie tylko wskazane, ale i konieczne. Opisana w dokumencie strategia tworzy rodzaj pomostu między środowiskiem i energetyką, stanowiąc jednocześnie impuls do bardziej efektywnego i racjonalnego prowadzenia polityki w obu obszarach, tak aby wykorzystać efekt synergii i zapewnić spójność podejmowanych działań. Celem strategii jest ułatwianie „zielonego” (sprzyjającego środowisku) wzrostu gospodarczego w Polsce przez zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dostępu do nowoczesnych, innowacyjnych technologii, a także wyeliminowanie barier administracyjnych utrudniających „zielony” wzrost.

Strategia BEiŚ jest jedną z 9 zintegrowanych strategii rozwoju. Z jednej strony uszczegóławia zapisy średniookresowej strategii rozwoju kraju (Strategia Rozwoju Kraju 2020) w dziedzinie energetyki i środowiska, z drugiej zaś stanowi ogólną wytyczną dla Polityki energetycznej Polski i innych programów rozwoju, które staną się elementami systemu realizacji BEiŚ. Ponadto, w związku z obecnością Polski w Unii Europejskiej, BEiŚ koresponduje z celami rozwojowymi określanymi na poziomie wspólnotowym, ujętymi przede wszystkim w dokumencie Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu (wpisując się także w jej kluczowe inicjatywy przewodnie) oraz celami pakietu klimatyczno-energetycznego. BEiŚ stanowi zatem ramy strategiczne dla dalszych prac programowych i wdrożeniowych, dotyczących w szczególności zagadnień adaptacji do zmian klimatu, ochrony zasobów naturalnych i środowiska przyrodniczego, jak również bezpieczeństwa i efektywności energetycznej; została także poddana strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Strategia BEiŚ służy również określeniu celów i kierunków działań nowej perspektywy finansowej 2014–2020.

Jednym z kluczowych narzędzi w prowadzeniu skutecznej polityki ekologicznej jest sprawny system planowania przestrzennego. Brak sprawnego systemu planowania przestrzennego oraz ekspansja inwestycyjna może spowodować trudności w zarządzaniu przestrzenią oraz doprowadzić do degradacji cennych zasobów przyrodniczych i kulturowych kraju. Nierównomierne pokrycie planistyczne kraju oraz praktyka wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu umożliwia m.in. realizację uciążliwych inwestycji blisko obszarów mieszkalnych, na obszarach chronionych bądź narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Zagospodarowanie obszarów zalewowych powinno być adekwatne do możliwości i potrzeb zarządzania ryzykiem powodziowym, w sposób umożliwiający przejście wód powodziowych. System planowania przestrzennego w kraju powinien w większym stopniu opierać się na właściwym rozpoznaniu zasobów naturalnych kraju, jego potrzeb rozwojowych i priorytetów ochrony środowiska. Dodatkowym czynnikiem, który powinien być brany pod uwagę, jest adaptacja do zmian klimatu. W dziedzinie ochrony środowiska do najważniejszych wyzwań należy zrównoważone, oszczędne i racjonalne gospodarowanie jego zasobami naturalnymi, którego celem będzie zapewnienie dostępu do tych zasobów następnym pokoleniom.

Zapisy przedmiotowego projektu planu wpisują się w cele szczegółowe i kierunki interwencji Strategii BEiŚ tj.:

Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.

Kierunek. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody.

Kierunek. Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej.

Kierunek. Uporządkowanie zarządzania przestrzenią.

Cel 2. Zapewnienie gospodarcze krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię.

Kierunek. Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii.

Kierunek. Poprawa efektywności energetycznej.

Kierunek. Wzrost znaczenia rozproszonych odnawialnych źródeł energii.

Kierunek. Rozwój energetyki na obszarach podmiejskich i wiejskich.

Cel 3. Poprawa stanu środowiska.

Kierunek. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki.

Kierunek. Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne.

Kierunek. Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki.

Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (KPOP) jest średniookresowym dokumentem planistycznym, który stanowi element spójnego systemu zarządzania ze średniookresową Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” przyjętą uchwałą Nr 58 Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 469). *Krajowy Program Ochrony Powietrza* to dokument strategiczny wyznaczający cele i kierunki działań, jakie powinny zostać uwzględnione w szczególności na szczeblu lokalnym oraz w programach ochrony powietrza. Przyjęty 3 września 2015 r. KPOP ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców, ochronę ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska. Jego realizacja ma pozwolić na osiągnięcie w możliwie krótkim czasie dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego i innych szkodliwych substancji w powietrzu, wynikających z

obowiązujących przepisów prawa, a w perspektywie do 2030 r. – poziomów wskazywanych przez Światową Organizację Zdrowia.

Dla osiągnięcia zamierzonych celów i efektywnej realizacji działań proponowanych do podjęcia na poziomie wojewódzkim i lokalnym niezbędne jest: podniesienie rangi zagadnienia jakości powietrza poprzez skonsolidowanie działań na szczeblu krajowym oraz powołanie szerokiego Partnerstwa na rzecz poprawy jakości powietrza; stworzenie ram prawnych sprzyjających realizacji efektywnych działań mających na celu poprawę jakości powietrza; włączenie społeczeństwa w działania na rzecz poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie świadomości społecznej oraz tworzenie trwałych platform dialogu z organizacjami społecznymi; rozwój i rozpowszechnienie technologii sprzyjających poprawie jakości powietrza; rozwój mechanizmów kontrolowania źródeł niskiej emisji sprzyjających poprawie jakości powietrza; upowszechnienie mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza.

Kluczowe jest zatem podjęcie spójnych działań o charakterze strategicznym, legislacyjnym, informacyjnym, technicznym, kontrolnym oraz finansowym na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym. Jedynym z działań jest Włączenie społeczeństwa w działania na rzecz poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie świadomości społecznej oraz tworzenie trwałych platform dialogu z organizacjami społecznymi. Uchwalenie przedmiotowego projektu planu miejscowego wpisuje się w w/w działanie, ponieważ pozwoli na kształtowanie właściwych zachowań społecznych oraz włączenie społeczeństwa w działania na rzecz poprawy jakości powietrza – w projekcie planu ustalono, że zaopatrzenie w ciepło będzie następowało z sieci ciepłowniczej lub z indywidualnych źródeł ciepła z użyciem technologii zapewniających zachowanie norm emisji spalin wynikających z przepisów odrębnych; jednocześnie dopuszcza się realizację instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych takich jak: panele fotowoltaiczne i kolektory słoneczne montowane na dachach budynków oraz pompy ciepła na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Głównym celem *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak.: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyki, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania te, podejmowane zarówno przez podmioty publiczne, jak i prywatne, mają być dokonywane poprzez realizację polityk, inwestycje w infrastrukturę oraz rozwój technologii. Uchwalenie analizowanego projektu planu pozwala na dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu (dostęp do wody dobrej jakości, poprawa i utrzymanie dobrego stanu wód i ekosystemów od wód zależnych), dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu (wdrożenie niskoemisyjnych źródeł ciepła), dostosowanie do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 został przyjęty uchwałą Nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. (M. P. 2016, poz. 784). Jego dalekosiężnym celem jest dojście do systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, a w szczególności zasada postępowania z odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, czyli po pierwsze zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie kolejno przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne procesy odzysku (czyli wykorzystanie odpadów), unieszkodliwianie, przy czym najmniej pożądanym sposobem ich zagospodarowania jest składowanie. Realizacja tego celu umożliwi osiągnięcie innych celów takich, jak: ograniczenie składowania odpadów, w szczególności odpadów ulegających biodegradacji, ograniczenie zmian klimatu powodowanych przez gospodarkę odpadami czy też zwiększenie udziału w bilansie energetycznym kraju energii ze źródeł odnawialnych poprzez zastępowanie spalania paliw kopalnych różnego rodzaju metodami odzysku energii z odpadów zawierających frakcje biodegradowalne. Głównym celem dokumentu jest określenie polityki gospodarki odpadami zgodnej z hierarchią sposobów postępowania z odpadami oraz zasadą zanieczyszczający płaci. Celami wskazanymi w dokumencie są między innymi: ZPO; zmniejszenie ilości odpadów komunalnych

ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby w 2020 r. nie było składowanych więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.; dążenie do zmniejszania ilości składowanych odpadów; osiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych. Dla osiągnięcia założonych celów określone zostały kierunki działań dotyczące między innymi edukacji ekologicznej, rozwoju selektywnego zbierania odpadów, a także zostały wskazane działania takie jak np. prowadzenie kontroli przez inspekcję ochrony środowiska, prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami, wspieranie budowy sieci napraw i ponownego użycia produktów. Uchwalenie przedmiotowego projektu planu miejscowego pozwala na prowadzenie odpowiedniej gospodarki przestrzennej, biorącej pod uwagę interes gminy i społeczności lokalnej, przy uwzględnieniu zasobów przyrodniczych.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTORNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE ŚRODOWISKO

Z uwagi, że analizowane tereny znajdują się w mieście Lidzbark Warmiński w bezpośrednim sąsiedztwie dróg, terenów zabudowanych oraz terenów przeznaczonych w obowiązujących planach miejscowych pod zabudowę projektowane sposoby zagospodarowania wpłyną pozytywnie na krajobraz, a tym samym na ludzi. W przewadze są to tereny o niskich walorach estetycznych wymagające podjęcia działań rewaloryzacyjnych i rewitalizacyjnych. Ustalenia projektu planu pozwalają na ukształtowanie krajobrazu o nowych walorach estetycznych, harmonijnie wkomponowującego nową zabudowę w otoczenie. Nastąpi poprawa walorów krajobrazu zurbanizowanego poprzez wzrost rangi elementów architektonicznych i funkcjonalnych.

W związku z obecnym sposobem zagospodarowania terenów nie przewiduje się wpływu na różnorodność biologiczną, a tym samym na florę i faunę. W granicach terenów miejscami występują zadrzewienia wyrosłe jako samosiewy, często o zaburzonym pokroju i o słabej kondycji zdrowotnej. Z uwagi że zadrzewienia i zakrzewienia stanowią potencjalne miejsca lęgowe, miejsca schronień i miejsca rozrodu ptaków wskazanym jest, aby wycinka drzew i krzewów kolidujących z ewentualną zabudową czy planowanym zagospodarowaniem prowadzona była poza sezonem lęgowym. Odpowiednim terminem na prowadzenie takich prac jest okres od 1 września do końca lutego. Ponadto należy pamiętać, że w stosunku do gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową zastosowanie mają przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183) oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Czynności zabronione w stosunku do chronionych gatunków zwierząt określone w art. 52 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody* oraz par. 6 rozporządzenia MŚ *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (tj. umyślne zabijanie; umyślne okaleczanie lub chwytywanie; umyślne niszczenie ich jaj, postaci młodocianych lub form rozwojowych; niszczenie siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania; niszczenie, usuwanie lub uszkodzanie gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień) mogą zostać podjęte wyłącznie po uzyskaniu stosowanej decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie wydanej na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 (pod warunkiem spełnienia przesłanek określonych w art. 56 ust. 4 ustawy *o ochronie przyrody*) na wykonanie czynności podlegających zakazom, w stosunku do gatunków objętych ochroną ścisłą i częściową. Wszelkie działania mające znamiona znęcania się nad zwierzętami są rozpatrywane jako przestępstwo, zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ochronie zwierząt*.

W przypadku konieczności usunięcia drzew lub krzewów z terenu nieruchomości zgodnie z art. 83a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* zezwolenie takie wydaje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu przed jego wydaniem dokonuje oględzin w

zakresie występowania w ich obrębie gatunków chronionych, a w przypadku stwierdzenia, że usunięcie drzewa lub krzewu spowoduje naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych, postępowanie zawiesza się do czasu przedłożenia zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do tych gatunków. Jednakże, zgodnie z art. 83f cytowanej ustawy, przepisów art. 83 nie stosuje się do: 1) krzewu albo krzewów rosnących w skupisku, o powierzchni do 25 m²; 2) krzewów na terenach pokrytych roślinnością pełniącą funkcje ozdobne, urządzonej pod względem rozmieszczenia i doboru gatunków posadzonych roślin, z wyłączeniem krzewów w pasie drogowym drogi publicznej, oraz na terenach zieleni; 3) drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza: a) 80 cm – w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego, b) 65 cm – w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego, c) 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew; 3a) drzew lub krzewów, które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej; 3b) drzew lub krzewów usuwanych w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego; 4) drzew lub krzewów na plantacjach lub w lasach w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach; 5) drzew lub krzewów owocowych, z wyłączeniem rosnących lub na terenach zieleni; 6) drzew lub krzewów usuwanych w związku z funkcjonowaniem ogrodów botanicznych lub zoologicznych; 7) drzew lub krzewów usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu z obszarów położonych między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, z wału przeciwpowodziowego i terenu w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału; 8) drzew lub krzewów, które utrudniają widoczność sygnalizatorów i pociągów, a także utrudniają eksploatację urządzeń kolejowych albo powodują tworzenie na torowiskach zasp śnieżnych, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu; 9) drzew lub krzewów stanowiących przeszkody lotnicze, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu; 10) drzew lub krzewów usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu ze względu na potrzeby związane z utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych; 11) drzew lub krzewów usuwanych z obszaru parku narodowego lub rezerwatu przyrody nieobjętego ochroną krajobrazową; 12) drzew lub krzewów usuwanych w ramach zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych parku narodowego lub rezerwatu przyrody, planu ochrony parku krajobrazowego, albo planu zadań ochronnych lub planu ochrony dla obszaru Natura 2000; 13) prowadzenia akcji ratowniczej przez jednostki ochrony przeciwpożarowej lub inne właściwe służby ustawowo powołane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia życia lub zdrowia; 14) drzew lub krzewów stanowiących złomy lub wywroty usuwanych przez: a) jednostki ochrony przeciwpożarowej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, właścicieli urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 Kodeksu cywilnego, zarządców dróg, zarządców infrastruktury kolejowej, gminne lub powiatowe jednostki oczyszczania lub inne podmioty działające w tym zakresie na zlecenie gminy lub powiatu, b) inne podmioty lub osoby, po przeprowadzeniu oględzin przez organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, potwierdzających, że drzewa lub krzewy stanowią złom lub wywrot; 15) drzew lub krzewów należących do gatunków obcych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 2f.

W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3a ustawy *o ochronie przyrody*, właściciel nieruchomości jest obowiązany dokonać zgłoszenia do organu, o którym mowa w art. 83a ust. 1, zamiaru usunięcia drzewa, jeżeli obwód pnia drzewa mierzonego na wysokości 5 cm przekracza: 1) 80 cm – w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego; 65 cm – w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego; 3) 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew. Organ, o którym mowa w art. 83a ust. 1, może wnieść sprzeciw w przypadku: 1) lokalizacji drzewa: a) na nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków, b) na terenie przeznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na zieleni lub chronionym innymi zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, c) na terenach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5; 2) spełnienia przez drzewo kryteriów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 3.

Należy również nadmienić, że zgodnie z art. 90 w związku z art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* usunięcie drzew z nieruchomości stanowiących własność gminy może nastąpić po wyrażeniu zgody przez starostę, z zastrzeżeniem (ust. 2), że jeżeli prezydent miasta na prawach powiatu sprawuje funkcję starosty, zgodę wyraża marszałek województwa. Ponadto zgodnie z art. 83a ust. 1 pkt. 2a w/w ustawy usunięcie drzew w pasie drogowym drogi publicznej, z wyłączeniem obcych gatunków topoli, musi być uzgodnione z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Należy również nadmienić, że zgodnie z art. 83a ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody* zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków wydaje wojewódzki konserwator zabytków.

Z punktu widzenia zachowania terenów zieleni niezwykle korzystnym działaniem jest wprowadzanie nasadzeń zastępczych w miejscach usuniętych drzew lub krzewów.

Oddziaływanie na zdrowie ludzi może wystąpić na etapie realizacji zabudowy w wyniku transportu samochodami materiałów budowlanych i ludzi na place budów oraz wywozu urobku z wykopów pod fundamenty budynków. Uciążliwości związane z oddziaływaniem transportu samochodowego, tj. zanieczyszczenie atmosfery (spaliny i pylenie z dróg) i hałas będą ograniczone przestrzennie (otoczenie dróg) i czasowo (do okresu budowy).

W projekcie planu uwzględniono niezbędny dla zapewnienia właściwych warunków użytkowania rozwój infrastruktury technicznej, której niedostatki są jednym z bardziej istotnych problemów właściwego stanu ochrony środowiska. W projekcie planu znalazło się szereg ustaleń dotyczących ochrony środowiska, które w sposób bezpośredni i pośredni wpływają korzystnie na środowisko przyrodnicze oraz warunki życia i zdrowia ludzi. Ustalenia te dotyczą m.in. ochrony powietrza i preferencji źródeł niskoemisyjnych oraz ekologicznych, ochrony wód, powierzchni ziemi i gleby, ochrony przed hałasem. Także bezpośrednio wyrażone zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami oraz warunkami zaopatrzenia w energię elektryczną, gaz i ciepło. Zapisy te docelowo dążą do zapewnienia wysokiej jakości użytkowania obiektów poprzez zapewnienie dostępu do infrastruktury technicznej.

Projektowane sposoby zagospodarowania wiążą się z trwałym i nieodwracalnym zniszczeniem warstwy glebowej. Są to oddziaływania krótkotrwałe i ustępują zazwyczaj po zakończeniu prac. Nowe inwestycje będą skutkować oddziaływaniem bezpośrednim stałym: uszczelnieniem podłoża, przeobrażeniami gruntów, a także zmniejszeniem areалу terenów aktywnych biologicznie. Wystąpi także oddziaływanie bezpośrednie krótkoterminowe: ingerencja w środowisko gruntowe podczas prowadzenia prac budowlanych, przemieszanie mas ziemnych, wymiana gruntów lub/i ich zagęszczenie. Zmiana struktury gleby prowadzi do jej zwięzłości, zmniejszenia uwilgotnienia oraz ilości tlenu. Zakres i skala zmian będzie uzależniona od przyjętych rozwiązań architektoniczno-inżynierskich.

Możliwe jest zanieczyszczenie gleby na etapie budowy inwestycji na skutek niewłaściwego dysponowania odpadami, bądź wyciekami substancji ropopochodnych z pojazdów i maszyn. Zmiany będą dotyczyć przypowierzchniowej warstwy gruntów. Ponadto możliwym jest powstawanie sztucznych nasypów i wykopów. Zwiększenie udziału terenów zabudowanych i utwardzonych przyczyni się w konsekwencji do: intensyfikacji spływu powierzchniowego, ograniczenia zasilania wodą, co w dłuższej perspektywie czasowej prowadzi do przesuszania gruntów oraz ograniczenia procesów glebotwórczych.

Przy prowadzeniu robót ziemnych należy pamiętać o ochronie próchnicznej warstwy gleby. Warstwa próchnicza przed wykonaniem wykopów, powinna być wcześniej zdjeta i okresowo złożona w zaplanowanym miejscu, a po zakończeniu prac ziemnych i budowlanych rozesłana na powierzchnie objęte wcześniej pracami ziemnymi. Formą ochrony dla gleb jest również prowadzenie prawidłowej gospodarki odpadami stałymi i ciekłymi mogącymi wpływać na geochemiom powierzchni litosfery. Ustalenia projektu planu w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi stałymi oraz odprowadzania ścieków sanitarnych oraz wód opadowych i roztopowych zapewniają ochronę gleb.

Niewątpliwie pełna realizacja ustaleń projektu planu będzie miała wpływ na gospodarkę odpadami – wytwarzanie odpadów zarówno na etapie realizacji (jako oddziaływanie chwilowe) i funkcjonowania (jako oddziaływanie stałe). Okresowe, zwiększone oddziaływanie w zakresie gospodarki odpadami będzie zachodzić na etapie

realizacji inwestycji. Na etapie budowy inwestycji mogą powstawać następujące typy odpadów: materiały, takie jak: szkło, drewno, papier, tworzywa sztuczne; odpady asfaltowe; odpady z betonu, gruzu, gipsu, materiałów ceramicznych; gleba i ziemia; odpady komunalne. Odpady powstałe w trakcie budowy powinny być w pierwszej kolejności wtórnie wykorzystane, bądź usuwane i zagospodarowywane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Działaniami prewencyjnymi w zakresie potencjalnego negatywnego oddziaływania gospodarki odpadami oraz pośrednio ochrony środowiska są przepisy znajdujące się w projekcie planu. Projekt planu w zakresie gospodarki odpadami zakazuje unieszkodliwiania odpadów w granicach własnych działki lub terenu elementarnego oraz nakazuje prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Podstawą do oceny gospodarki odpadami zarówno w czasie budowy, eksploatacji oraz potencjalnej likwidacji zabudowy jest ich klasyfikacja ogólna zawarta w ustawie *o odpadach* oraz klasyfikacja szczegółowa zawarta w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 stycznia 2020 r. *w sprawie katalogu odpadów* (Dz. U. z 2020 poz. 10). Na etapie budowy planowanych inwestycji przewiduje się powstanie odpadów głównie ujętych w grupie 17 załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 stycznia 2020 r. *w sprawie katalogu odpadów* tj.: *odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)* – 17. Ilość odpadów powstających w trakcie budowy jest aktualnie niemożliwa do oszacowania i uzależniona od wielu czynników m.in. rodzaju zabudowy czy warunków gruntowych. Ilość powstającej masy ziemnych uwarunkowana jest wieloma czynnikami tj.: rodzaj zabudowy, głębokość posadowienia, lokalizacja. Na etapie realizacji zabudowy odpady powinny być tymczasowo magazynowane w kontenerach i zagospodarowywane przez firmę wykonawczą; natomiast gleba i grunt z wykopów powinny zostać wykorzystane w granicach nieruchomości. W celu zminimalizowania oddziaływania planowanej zabudowy, niezbędnym będzie zachowanie poniższych warunków:

- odpady wytworzone podczas realizacji zabudowy w miarę możliwości należy zagospodarować we własnym zakresie, a w przypadku braku takiej możliwości przekazać je podmiotom posiadającym odpowiednie uregulowania prawne w zakresie gospodarki odpadami,
- warstwę humusu oraz ziemię pochodzącą z wykonanych wykopów należy wykorzystać w miejscu realizacji inwestycji w możliwie jak największym stopniu, natomiast w przypadku nadmiaru ziemi z wykopów należy ją zagospodarować zgodnie z przepisami ustawy *o odpadach*,
- w przypadku konieczności magazynowania odpadów i materiałów budowlanych w miejscu realizacji zabudowy, należy zadbać o ich zabezpieczenie przed możliwością rozmoczenia (np. z powodu niesprzyjających warunków atmosferycznych) oraz przed możliwością spływu wymytych z nich substancji do środowiska gruntowo-wodnego, natomiast miejsca ich magazynowania wyznaczyć poza obszarami cennymi pod względem przyrodniczym; odpady których składowanie mogłoby przyczyniać się do zanieczyszczenia gleby, wód powierzchniowych i podziemnych, powinny być składowane w szczelnych kontenerach budowlanych, zabezpieczonych przed oddziaływaniem warunków atmosferycznych, odpady których składowanie nie będzie wiązać się z zanieczyszczeniem, powinny być również zabezpieczone przed oddziaływaniem atmosferycznym, jednak dopuszcza się ich składowanie poza szczelnymi kontenerami budowlanymi,
- w przypadku wytworzenia odpadów niebezpiecznych, należy zapewnić sposób ich bezpiecznego magazynowania dla środowiska oraz transport, który powinien odbywać się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. *o przewożeniu towarów niebezpiecznych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 382).

Przewiduje się, że realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie na wody powierzchniowe i podziemne, w tym na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych. Przyjęte założenia, ustalenia i zasady w odniesieniu do sposobu postępowania ze ściekami oraz wodami opadowymi należy uznać za dające potencjalną gwarancję ochrony środowiska w odniesieniu do wód podziemnych (w tym GZWP nr 205 – Subzbiornika Warmia) i powierzchniowych ze względu na systemowy sposób

rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej. Należy pamiętać, że brak lub nieodpowiednie zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych może wywoływać straty w środowisku polegające m.in. na niszczeniu budynków i infrastruktury, zagrożeniu dla zdrowia i życia mieszkańców, zniszczeniu środowiska naturalnego oraz – w okresie późniejszym – obniżeniu poziomu wód gruntowych. Postępowanie z wodami opadowymi powinno być traktowane jako element zrównoważonego rozwoju każdego miasta. Zagospodarowując wody w sposób zgodny z naturą oczywistym jest, że oczyszczanie, zatrzymanie, wsiąkanie oraz gromadzenie wód opadowych i roztopowych wskazane jest najbardziej w obrębie działki, na którą pada deszcz. Zatrzymanie wód deszczowych u źródła – ich filtracja do gruntu traktowana jest jako proces proekologiczny, który korzystnie wpływa na gospodarkę wodną w zlewni. Jednocześnie należy pamiętać, że wprowadzanie wody do gruntu lub wód nie może zagrażać sąsiedniej zabudowie oraz wymaga zastosowania właściwych urządzeń, zapewniających odpowiednią pojemność, a w przypadku gruntu odpowiednią powierzchnię kontaktu. Wody opadowe możemy infiltrować poprzez: studnie chłonne, drenaże rurowe, komory drenażowe, skrzynki rozsączające, zbiorniki retencyjne – infiltrujące itp. Wodę opadową możemy również powierzchniowo retencjonować i odparowywać, a także wykorzystywać retencjonowane wody deszczowe do podlewania zieleni, spłukiwania ulic, itp. Jest to schemat zbliżony do schematu funkcjonującego w środowisku naturalnym, w którym istnieje równowaga pomiędzy ilością opadu z jednej strony, a wsiąkaniem, spływem i parowaniem wody z drugiej.

Z punktu widzenia ochrony środowiska wskazanym jest, aby wody opadowe były zatrzymywane na terenie na którym spadły, powolnie infiltrowały do gruntu. Podziemna infiltracja powinna być stosowana wówczas, jeżeli nie wystarcza powierzchnia na infiltrację powierzchniową lub jeżeli nie ma na nią warunków. Infiltracja powierzchniowa spływów z opadów atmosferycznych odbywać się może poprzez: trawniki, kwietniki, tereny zielone z krzewami i drzewami, tereny ogrodów przydomowych, chodniki ułożone z płyt lub kostek profilowanych na podsypce żwirowo - piaskowej, w taki sposób, aby powstały między nimi szczeliny, ciągi pieszo-jezdne, ułożone jak wyżej, parkingi i place wykonane z płyt lub kostek profilowanych jw. drogi. W ten sposób uniknie się impregnacji powierzchni uniemożliwiającej wsiąkanie w podłoże wody opadowej, która odprowadzana jest systemami kanalizacji.

Możliwości i sposoby wprowadzania wód opadowych do gruntu, są uzależnione od rodzaju gruntu, charakteru zagospodarowania i wielkości obszaru oraz poziomu wód gruntowych. Do gruntów wodoprzepuszczalnych umożliwiających infiltrację zalicza się pospółki, żwiry i piaski. Zapewniają one dobry przepływ wody dzięki znacznej porowatości – pory między ziarnami są na tyle duże, że woda łatwo się przesącza. Grunty tzw. nieprzepuszczalne, tj. gliny i iły, nie stanowią przeszkody we wprowadzaniu do nich opadów – muszą natomiast być zastosowane odpowiednio duże, podziemne lub powierzchniowe magazyny na odpływy deszczu które pozwoliłyby na powolne, stopniowe wchłonięcie wody przez grunt. Doprowadzenie wód opadowych do miejsca przesiąkania lub magazynowania powinno być wykonane w miarę możliwości po powierzchni terenu, bez stosowania kanałów. Natomiast nie zawsze wskazane jest wprowadzanie deszczu do gruntu przy płytkich wodach gruntowych tam, gdzie wysokie zwierciadło wód gruntowych może mieć niekorzystny wpływ na zabudowę.

Nieuniknionym jest wytwarzanie pewnej ilości ścieków bytowych podczas prowadzonych prac realizacyjnych, dlatego też w celu zabezpieczenia środowiska przed powstaniem i przenikaniem tego rodzaju ścieków do wód i gruntu, na czas prowadzonych prac budowlanych należy zastosować bezodpływowe kontenery sanitarne. Ścieki zgromadzone w ww. zbiornikach powinny być wywożone systematycznie do oczyszczalni ścieków. Nie ma możliwości podania ilości ścieków bytowych związanych z trwaniem fazy realizacyjnej, związane jest to z nieokreśloną liczbą pracowników oraz brakiem określenia dokładnej ilości czasu potrzebnego na realizację budynków.

Realizacja inwestycji nie może prowadzić do zmiany stanu wody na gruncie skutkującym naruszeniem stosunków wodnych ze szkodą dla gruntów sąsiednich, w tym zalewaniem okolicznych gruntów. Realizacja zabudowy i zagospodarowania terenów nie może naruszać przepisów m.in. ustawy prawo wodne, prawo budowlane oraz prawo ochrony środowiska. Należy pamiętać, że zgodnie z art. 234 ust. 1 ustawy *prawo wodne* *właściciel gruntu o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej, nie może:* 1) *zmieniać kierunku i natężenia odpływu znajdujących się na jego gruncie wód opadowych lub*

roztopowych ani kierunku odpływu wód ze źródeł – ze szkodą dla gruntów sąsiednich; 2) odprowadzać wód oraz wprowadzać ścieków na grunty sąsiednie. W przypadku jeżeli spowodowane przez właściciela gruntu zmiany stanu wody na gruncie szkodliwie wpływają na grunty sąsiednie, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, z urzędu lub na wniosek, w drodze decyzji, nakazuje właścicielowi gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom, ustalając termin wykonania tych czynności (art. 234 ust. 3 cytowanej ustawy).

Projekt planu przewiduje, że zaopatrzenie w ciepło będzie następowało z miejskiej sieci ciepłowniczej lub z indywidualnych źródeł ciepła z użyciem technologii zapewniających zachowanie norm emisji spalin wynikających z przepisów odrębnych. Wielkość emisji z systemów grzewczych będzie uzależniona od jakości urządzeń grzewczych i stosowanych nośników energii. Nie przewiduje się zagrożeń mogących wpłynąć negatywnie na jakość powietrza ze strony emitatorów stacjonarnych, a faktyczny wpływ analizowanego sposobu zagospodarowania na powietrze będzie obojętny. Obecnie negatywny wpływ na środowisko naturalne powodowany przez zanieczyszczenia emitowane przez pojedyncze gospodarstwa domowe są porównywalne do zanieczyszczeń produkowanych przez przemysł. Dzieje się tak, ponieważ na terenie dużych skupisk ludzkich jednym z najpowszechniejszych sposobów domowego ogrzewania są paleniska węglowe, przy czym do palenia często wykorzystuje się węgiel o niskiej jakości czy odpady komunalne (opakowania z tworzyw sztucznych, produkty gumowe itd.). Biorąc pod uwagę skalę zjawiska (setki tysięcy pojedynczych gospodarstw domowych) do atmosfery wydzielane są ogromne ilości tlenu węgla, siarki, azotu, związków chloru, fluoru, metali ciężkich czy aerozoli smołowych. Dobrym rozwiązaniem przy ograniczaniu ilości zanieczyszczeń jest wprowadzenie ogrzewania na paliwa gazowe. Wprowadzenie gazyfikacji sprzyja ochronie środowiska przez eliminację lokalnej emisji pyłów i toksycznych składników spalin. Sieci gazowe nie mają wpływu na skażenie wód podziemnych i nie powodują zakłóceń w istniejących warunkach środowiska gruntowo – wodnego. Oddziaływanie istnieje wyłącznie w fazie realizacji.

Do czynników, które w sposób bezpośredni oddziałują na ludzi należy zaliczyć poziom hałasu, a także jakość środowiska w aspekcie estetycznym. Należy pamiętać, że hałas i wibracje są zanieczyszczeniami środowiska przyrodniczego charakteryzującymi się mnogością źródeł i powszechnością występowania. Odbieranie dźwięku jako uciążliwości i nazywanie go hałasem zależy od osobniczych właściwości i stanu psychicznego osoby, która jest na niego narażona. Do najbardziej uciążliwych źródeł hałasu w środowisku należy komunikacja drogowa. Główne czynniki mające wpływ na poziom emisji hałasu komunikacyjnego to: natężenie ruchu i udział pojazdów transportu ciężkiego w strumieniu wszystkich pojazdów; stan techniczny pojazdów; rodzaj nawierzchni dróg, których zły stan powoduje dodatkowe wstrząsy oraz zmniejsza płynność poruszających się pojazdów; organizacja ruchu drogowego.

Warto podkreślić, że z punktu widzenia ochrony środowiska zagospodarowanie terenów poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego jest bardzo korzystne. Wynika to z kwestii, że rozwój i kształtowanie przestrzeni przy pomocy planów odbywa się w warunkach regulowanych, o jasno wytyczonych zasadach zagospodarowania przestrzeni. Jest to niezwykle istotne, ponieważ już na etapie sporządzania dokumentu, można wyeliminować największe zagrożenia dla środowiska, bądź w sposób kontrolowany minimalizować ich negatywny wpływ na środowisko. Procedura sporządzania planu umożliwia analizę uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych, zdiagnozowania istniejących i potencjalnych zagrożeń dla środowiska, wskazania zadań i wartości nadrzędnych, a następnie wybranie wariantu optymalnego. Stworzenie klarownych zasad funkcjonowania przestrzeni pozwala na harmonijny rozwój w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Planowane zagospodarowanie i zainwestowanie nie narusza przepisów ochrony przyrody i nie powoduje konfliktów z obszarami i obiektami prawnie chronionymi. Nie przewiduje się żadnego bezpośredniego lub pośredniego wpływu na tereny objęte siecią Natura 2000. Ustalenia planu nie naruszają podstawowych procesów ekologicznych zapewniających ciągłość, trwanie i powiązanie ekosystemów. W związku z powyższym nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary i obiekty podlegające ochronie prawnej.

Ze wzrostem temperatury i związanych z nimi fal gorąca zwiększać się będzie zagrożenie suszami, pogłębiające niedobór wody. Dla utrzymania terenów zieleni i terenów rolniczych szczególnie niebezpieczny jest stan suszy glebowej. Susze wiążą się z długimi okresami bezopadowymi skutkującymi zarówno spadkiem wilgotności gleby w wyniku intensywnego parowania, jak i obniżeniem się przepływów w rzekach i zwięziadła wód podziemnych. Z reguły ten drugi przypadek rzadko wpływa na trudności z zaopatrzeniem w wodę w miastach, gdyż ujęcia wody dla potrzeb miasta są na ogół bezpieczne. Zwykle takie sytuacje skutkują ograniczeniem zużycia wody dla celów komunalnych, jednak one wpływają na ograniczenie produkcji i działania kluczowych systemów miejskich. Spadek wilgotności gleby odbija się przede wszystkim na zieleni miejskiej i ogranicza możliwości łagodzenia wpływu wysokich temperatur.

W obliczu zmian klimatycznych bardzo istotna staje się ochronna struktur przyrodniczych oraz zachowanie, na poziomie lokalnym, spójności i drożności sieci ekologicznej, która poza funkcjami przyrodniczymi pełni również inne funkcje, m.in. społeczne i klimatyczne, gdyż poprawia jakość życia. Tereny zieleni odgrywają niezwykle ważną rolę w efektywnej wentylacji – wymiany i regeneracji powietrza, a także retencjonowaniu wód. Tzw. mała retencja, obejmująca działania mające na celu wydłużenie czasu obiegu wody poprzez zwiększenie zdolności do zatrzymywania wód opadowych i roztopowych oraz spowolnienia odpływu, umożliwia zmniejszenie zagrożenia podtopieniami, jak również zmniejsza skutki susz, a zwłaszcza suchy glebowej. Ważną rolę odgrywa sprawność kanalizacji deszczowej w przypadku opadów nawaalnych i gwałtownie przybierającej ilości wody opadowej.

Czynnikiem, który w sposób istotny wpływa na relacje między warunkami akustycznymi, a człowiekiem jest tzw. subiektywna wrażliwość na hałas. Dotyczy ona zarówno fizjologicznych predyspozycji odbioru dźwięku, reakcji emocjonalnych jak i subiektywnych odczuć. Odczuwanie dźwięku jako hałasu zależy więc zarówno od cech indywidualnych każdego człowieka jak też od cech fizycznych dźwięku. Wśród ludzi stwierdzono ogromne różnice indywidualne stąd ocena hałasu zależy od wieku, wrażliwości, stanu zdrowia, odporności psychicznej i chwilowego nastroju człowieka. Subiektywne odczuwanie hałasu przejawia się m. in. tym, że hałas wytwarzany przez daną osobę może nie być dla niej dokuczliwy, natomiast dla osoby postronnej może być męczący lub wręcz nieznośny. Dokuczliwość hałasu dodatkowo potęguje się wówczas, jeśli wystąpi on niespodziewanie lub nie można określić kierunku, z którego się on pojawi. Podstawowymi cechami fizycznymi dźwięku wpływającymi na jego odczuwanie są: poziom, częstość występowania, czas trwania oraz charakterystyka widmowa. Granica podziału między hałasem dokuczliwym, a niedokuczliwym jest płynna i zależna nie tylko od rodzaju słyszanych zakłóceń, ale również od odporności nerwowo-psychicznej człowieka, jego chwilowego nastroju lub rodzaju wykonywanej pracy. Bardzo często ten sam zespół dźwięków może w pewnych przypadkach wywoływać wrażenie przyjemne, a w innych znów nieprzyjemne. Wszystkie te czynniki powodują trudności w ocenie rzeczywistego zagrożenia społeczeństwa, gdy dysponujemy jedynie akustyczną oceną terenu na którym występuje skażenie hałasem. Dlatego też wyniki badań pomiarowych hałasu wymagają konfrontacji z opinią ludności wyrażoną w wypowiedziach ankietowych.

Ze względu na różne oddziaływanie hałasu na organizm, a tym samym różną szkodliwość dla zdrowia, hałasy słyszalne można podzielić w zależności od ich poziomu na pięć następujących grup [SADOWSKI 1971]:

- a) poniżej 35 dB(A) nieszkodliwe dla zdrowia, mogą być denerwujące lub przeszkadzać w pracy wymagającej skupienia,
- b) 35 ÷ 70 dB(A) wpływają na zmęczenie układu nerwowego człowieka, poważnie utrudniają zrozumiałość mowy, zasypianie i wypoczynek,
- c) 70 ÷ 85 dB(A) wpływają na znaczne zmniejszenie wydajności pracy, mogą być szkodliwe dla zdrowia i powodować uszkodzenie słuchu,
- d) 85 ÷ 130 dB(A) powodują liczne schorzenia organizmu ludzkiego, uniemożliwiają zrozumiałość mowy nawet z odległości 0,5 m,
- e) powyżej 130 dB(A) powodują trwałe uszkodzenie słuchu, wywołują pobudzenie do drgań organów wewnętrznych człowieka powodując ich schorzenia.

Najwyższe uciążliwości hałasowe związane z ruchem pojazdów odczuwalne są przez mieszkańców w sąsiedztwie głównych ulic miejskich oraz parkingów

samochodowych. Główne czynniki mające wpływ na poziom emisji hałasu komunikacyjnego to: natężenie ruchu i udział pojazdów transportu ciężkiego w strumieniu wszystkich pojazdów; stan techniczny pojazdów; rodzaj nawierzchni dróg, których zły stan powoduje dodatkowe wstrząsy oraz zmniejsza płynność poruszających się pojazdów; organizacja ruchu drogowego.

W sąsiedztwie terenów objętych projektem planu występują tereny chronione akustycznie w rozumieniu przepisów prawa (tereny wymienione w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), dlatego też w projekcie planu uwzględniono przepisy rozporządzenia poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów ustaleń szczegółowych dla części wydzielonych terenów elementarnych.

W fazie budowy projektowanych obiektów mogą wystąpić nieznaczne przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Jednak uciążliwości te powinny mieć charakter krótkotrwały i powinny zostać ograniczane przez sprawną organizację prac budowlanych. W fazie prac budowlanych mogą wystąpić wibracje, jednak prowadzenie ich zgodnie z zasadami sztuki budowlanej, przepisami BHP i ochrony środowiska pozwoli zminimalizować to zjawisko. Na etapie projektu planu jest zbyt mało danych umożliwiających zajęcie stanowiska w tym zakresie.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Jednym z fundamentalnych założeń ochrony środowiska jest przeciwdziałanie zanieczyszczeniom środowiska, racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz przywracanie elementów przyrodniczych do właściwego stanu zgodnie z art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*. W przypadku, gdy nie jest możliwe zapobieżenie zanieczyszczeniu, należy ograniczyć negatywne oddziaływania na środowisko, a w szczególnych przypadkach obowiązkiem danego podmiotu jest kompensacja przyrodnicza.

Pod pojęciem zrównoważonego rozwoju należy rozumieć, według cytowanej ustawy *taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń*.

Zgodnie z art. 3 ust. 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* pod pojęciem kompensacji przyrodniczej rozumie się zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Podkreślić należy, że jak wynika z art. 75 ust. 3 tej ustawy, naprawienie wyrządzonych szkód, a w szczególności kompensację przyrodniczą należy dokonywać wówczas, gdy ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa. Natomiast w świetle ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* przesłanką kompensacji przyrodniczej jest realizacja planu lub działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1, a jej wykonywanie ma na celu zapewnienie spójności i właściwego funkcjonowania obszarów Natura 2000 (art. 34).

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie zawiera rozwiązań stanowiących kompensację przyrodniczą, gdyż realizacja zapisów projektu planu może jedynie wpłynąć na zasoby przyrodnicze (elementy środowiska przyrodniczego), a nie wpłynie znacząco negatywnie na obszar Natura 2000.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 3 b ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie przedstawia się wówczas, gdy wynika to z potrzeby ochrony obszaru Natura 2000 i jego integralności. Z analizy dokumentów i materiałów wynika, że kierunki zagospodarowania przestrzennego określone w projekcie planu miejscowego, nie będą oddziaływały znacząco negatywnie na obszary Natura 2000, dlatego też nie przedstawia się w tym zakresie rozwiązań alternatywnych.

12. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W celu ograniczenia niekorzystnego potencjalnego wpływu nowych sposobów zagospodarowania na środowisko zaleca się zwrócić uwagę na poniższe uwagi.:

- Plac budowy należy zabezpieczyć w taki sposób, aby zwierzęta nie wchodziły na teren objęty pracami i aby zminimalizować możliwość ich uwięzienia.
- W czasie prowadzenia prac budowlanych należy prowadzić właściwą gospodarkę odpadami tj.: zapewnić odpowiednią ilość pojemników na odpady, prowadzić segregację odpadów, z wyszczególnieniem odpadów niebezpiecznych.
- Przy prowadzeniu robót ziemnych należy pamiętać o ochronie próchniczej warstwy gleby. Warstwa próchnicza przed wykonaniem wykopów, powinna być wcześniej zdjęta i okresowo złożona w zaplanowanym miejscu, a po zakończeniu prac ziemnych i budowlanych rozesłana na powierzchnie objęte wcześniej pracami ziemnymi.
- Prace budowlane powinny być prowadzone zgodnie z założeniami dobrych praktyk tj.: właściwa organizacja i lokalizacja zaplecza technicznego budowy, stosowanie technik i technologii minimalizujących uciążliwości środowiskowe (stosowanie maszyn i urządzeń sprawnych technicznie i spełniające obowiązujące standardy), przestrzeganie przepisów BHP i przeciwpożarowych, uporządkowanie i zrekultywowanie zajętego terenu po zakończeniu prac budowlanych itp.
- Ochrona wód gruntowych i gleby powinna być realizowana poprzez zastosowanie właściwych zabezpieczeń technicznych. Na etapie realizacji zabudowy niezbędne będzie zapewnienie wszelkich działań, które ograniczą potencjalną możliwość zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego różnego rodzaju substancjami, czy też ściekami. W celu zminimalizowania możliwości wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko gruntowo-wodnego powinno się prowadzić działania minimalizujące tj.: wykonywać wykopy ziemne ze szczególną ostrożnością, a roboty ziemne ograniczać do bezwzględного minimum, aby uniemożliwić penetrację ewentualnych zanieczyszczonych wód opadowych do warstwy wodonośnej; niezbędny do wykorzystania podczas realizacji zabudowy sprzęt powinien być sprawny pod względem technicznym; materiały użyte podczas budowy powinny być zabezpieczane przed ewentualnym niekontrolowanym zanieczyszczeniem wód podziemnych; w przypadku wystąpienia ewentualnych wycieków (smaru, olejów, paliwa) należy natychmiast je usuwać poprzez wykorzystanie odpowiednich sorbentów; utrzymywać czystość na placu budowy oraz placach postojowych maszyn budowlanych oraz środków transportu; utrzymywać plac budowy bez zastoisk wody; magazynować odpady w miejscach o szczelnej powierzchni o ograniczonym dostępie osób postronnych i przekazywać je uprawnionym podmiotom do odzysku i/lub unieszkodliwiania.
- W harmonogramach prowadzenia prac budowlanych należy uwzględnić okresy lęgowe ptaków tj.: prace inwestycyjne powinny rozpocząć się przed lub po sezonie lęgowym.

- W przypadku konieczności usunięcia drzew odpowiednim terminem na prowadzenie takich prac jest okres od 1 września do końca lutego. Należy pamiętać, że w przypadku stwierdzenia występowania miejsc lęgowych, schronień i miejsc rozrodu ptaków zastosowanie mają przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Czynności zabronione w stosunku do chronionych gatunków zwierząt określone w art. 52 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz par. 6 rozp. MŚ (tj. umyślne zabijanie; umyślne okaleczanie lub chwytanie; umyślne niszczenie ich jaj, postaci młodocianych lub form rozwojowych; niszczenie siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, niszczenie, usuwanie lub uszkodzanie gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień) mogą zostać podjęte wyłącznie po uzyskaniu stosowanej decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie wydanej na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 (pod warunkiem spełnienia przesłanek określonych w art. 56 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody) na wykonanie czynności podlegających zakazom, w stosunku do gatunków objętych ochroną ścisłą i częściową.
- Drzewa pozostające w obrębie prowadzonych prac budowlanych, a nie przeznaczone do wycinki należy zabezpieczyć tak, aby chronić je przed uszkodzeniem. Najodpowiedniejszym okresem do prowadzenia prac budowlanych wokół drzew jest czas od października do kwietnia. W przypadku prowadzenia prac od kwietnia do października, należy zabezpieczyć korzenie przed wyschnięciem.
- Na czas prowadzonych prac budowlanych należy zastosować bezodpływowe kontenery sanitarne na ścieki bytowe.
- Realizacja zabudowy i zagospodarowania terenów nie może naruszać przepisów m.in. ustawy prawo wodne, prawo budowlane oraz prawo ochrony środowiska w zakresie zmiany stanu wody na gruncie skutkującym naruszeniem stosunków wodnych ze szkodą dla gruntów sąsiednich.

Rozwiązania przyjęte w analizowanym projekcie planu wprowadzają sposób zagospodarowania zgodny z istniejącym sposobem użytkowania lub sposobem zagospodarowania terenów w sąsiedztwie, dlatego też, w wyniku właściwej realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz powstawania w przyszłości sytuacji problemowych.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko powstała dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów określonych załącznikiem graficznym do Uchwały Nr X/74/2019 Rady Miejskiej w Lidzbarku Warmińskim z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów Miasta Lidzbark Warmiński. Zgodnie z art.17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 ze zm.) burmistrz po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, sporządza projekt planu (...) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.).

Przedmiotowy projekt planu miejscowego stanowi zmianę obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lidzbark Warmiński” uchwalony Uchwałą Nr LIII/380/10 Rady Miejskiej w Lidzbarku Warmińskim z dnia 31 marca 2010 roku oraz „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lidzbark Warmiński dotycząca fragmentów jednostek urbanistycznych C, E3, F”

uchwalony Uchwałą OR.BR.0007.64.2012.EK Rady Miejskiej w Lidzbarku Warmińskim z dnia 12 września 2012 roku.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został określony w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie – znak WSTE.411.13.2019.BW z dnia 2 lipca 2019 r. oraz w piśmie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lidzbarku Warmińskim – znak ZNS.4082.6.2.2019 z dnia 25 czerwca 2019 r.

Projekt planu miejscowego obejmuje cztery tereny zlokalizowane w różnych jednostkach urbanistycznych miasta. Każdy z terenów posiada specyficzne uwarunkowania wynikające z przepisów odrębnych. Część obszarów objętych planem miejscowym obejmuje tereny o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, w granicach których dążono do uzupełnienia istniejącej zabudowy. Pozostałe obszary objęte zmianą są to niezagospodarowane tereny zlokalizowane wśród zabudowanej tkanki miasta, stanowiące atrakcyjne tereny inwestycyjne. Wprowadzone zmiany dotyczą optymalizacji i racjonalizacji zagospodarowania terenów i umożliwiają ich wykorzystanie zgodnie z obecnymi potrzebami miasta i jego mieszkańców. Zapisy nowego planu aktualizują kompleksowo ustalenia obecnie obowiązujących planów, które z upływem czasu i wprowadzanym w ustawach zmianom zdezaktualizowały się i nie odpowiadają wymogom obecnie obowiązujących przepisów prawa.

Ustalenia projektu planu zostały sformułowane w trzech rozdziałach, z czego w niniejszym opracowaniu omówiono dwa pierwsze; ostatni, trzeci zawiera przepisy końcowe, które nie odnoszą się do możliwych oddziaływań ustaleń projektu planu na środowisko. Kolejnymi opisanymi rozdziałami dokumentu są:

- Rozdział I – Ustalenia ogólne – dotyczące całego obszaru objętego planem, zawierający:
  - przedmiot ustaleń planu,
  - definicje terminów i pojęć zastosowanych w treści ustaleń,
  - ustalenie zakresu rysunku planu,
  - ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
  - zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu,
  - zasady kształtowania krajobrazu,
  - zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej,
  - wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
  - ustalenia wynikające z granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie,
  - zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym,
  - sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów,
  - zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,
  - zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji,
  - zadania własne gminy z zakresu infrastruktury technicznej,
  - inwestycje celu publicznego.
- Rozdział II – Ustalenia szczegółowe dotyczące terenów elementarnych.
- Rozdział III – Ustalenia końcowe.

W granicach terenów objętych projektem planu tereny elementarne przeznaczono pod: MWU – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej, MNU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, UMN – tereny zabudowy usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, ZP – tereny zieleni urządzonej, KP – tereny parkingu, KD – tereny dróg publicznych i KDW – tereny dróg wewnętrznych. W punkcie 1.3.3 w formie tabelarycznej zestawiono szczegółowe warunki kształtowania zabudowy i zagospodarowania, które wpływają na jakość środowiska w wyznaczonych terenach dla których określono rodzaj i zakres obowiązujących standardów środowiska. W granicach obszarów objętych projektem planu przewiduje się wprowadzenie następujących ustaleń mających wpływ na jakość środowiska:

- Wprowadzeniu zakazu lokalizacji przedsięwzięć zaliczanych do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego.
- Wprowadzeniu zapisu, że w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko obowiązują przepisy odrębne.
- Wprowadzenie zakazu lokalizowania tymczasowych obiektów budowlanych, obiektów kontenerowych oraz garaży wykonanych z blachy falistej, z wyjątkiem obiektów zaplecza budowy, chyba że ustalenia szczegółowe dla danego terenu stanowią inaczej.
- Wprowadzenie zapisu, że cały teren oznaczony na załączniku graficznym nr 1.1 położony jest w granicach strefy ochrony uzdrowiskowej „B”, natomiast cały teren oznaczony na załączniku graficznym nr 1.4 położony jest w granicach strefy ochrony uzdrowiskowej „C”; dla wskazanych terenów obowiązują przepisy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.
- Wprowadzeniu zapisu, że wszystkie tereny objęte planem zlokalizowane są w granicach zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Subzbiornik Warmia nr 205.
- Wprowadzeniu zapisu, że część terenu oznaczona na załączniku graficznym nr 1.3 położona jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Łyny, w odniesieniu do którego obowiązują zakazy, nakazy i odstępowstwa wynikające z przepisów odrębnych.
- Ustaleniu zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej. Przy projektowaniu sieci wodociągowej należy uwzględniać wymagania dotyczące zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych.
- Ustaleniu odprowadzania ścieków sanitarnych do sieci kanalizacji sanitarnej. Tereny objęte planem położone są w granicach aglomeracji Lidzbark Warmiński (wyznaczonej na podstawie Uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego w sprawie wyznaczenia aglomeracji Lidzbark Warmiński oraz likwidacji dotychczasowej aglomeracji Lidzbark Warmiński), co skutkuje koniecznością realizacji sieci kanalizacji sanitarnej do nieprzekraczalnego terminu określonego w obowiązującym Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
- Ustaleniu odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z nawierzchni utwardzonych dróg, parkingów i placów manewrowych zgodnie z przepisami odrębnymi, a z powierzchni dachów i nawierzchni utwardzonych w granicach działek budowlanych odprowadzanie do gruntu lub zagospodarowanie w granicach działki bez szkody dla gruntów sąsiednich. Dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z powierzchni dachów i nawierzchni utwardzonych do sieci kanalizacji deszczowej.
- Wprowadzeniu zapisu, że w granicach planu występują sieci i urządzenia elektroenergetyczne, w tym: linie napowietrzne i podziemne średniego napięcia SN oraz sieci niskiego napięcia nN, dla których ustalono strefy ochronne. Dla projektowanych i istniejących linii średniego i niskiego napięcia, zarówno napowietrznych jak i kablowych w obrębie stref ochronnych, obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu, zgodnie przepisami odrębnymi w zakresie zabudowy i zagospodarowania terenu.
- Ustaleniu zaopatrzenia w gaz z sieci gazowej na zasadach i warunkach określonych w przepisach odrębnych. Dla istniejącego gazociągu średniego i niskiego ciśnienia ustala się strefy kontrolowane o szerokości 1,0 m mierząc w obie strony od osi gazociągów.
- Wprowadzeniu zapisu, że w strefie kontrolowanej gazociągów występują ograniczenia zabudowy i zagospodarowania określone w przepisach odrębnych.
- Ustaleniu warunków wyposażenia w sieć telekomunikacyjną.
- Ustaleniu, że zaopatrzenie w ciepło będzie następowało z sieci ciepłowniczej. Dopuszczeniu wykorzystania indywidualnych źródeł ciepła z użyciem technologii zapewniających zachowanie norm emisji spalin wynikających z przepisów odrębnych.

- Dopuszczeniu realizacji mikroinstalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych takich jak: panele fotowoltaiczne i kolektory słoneczne montowane na dachach budynków oraz pompy ciepła na zasadach określonych w przepisach odrębnych, w tym dotyczących odnawialnych źródeł energii, za wyjątkiem obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej.
- Ustaleniu, że gospodarkę odpadami stałymi należy realizować zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie.
- Wprowadzeniu zakazu przetwarzania, unieszkodliwiania, składowania odpadów w granicach własnych działki lub terenu elementarnego.
- Określeniu ustaleń w zakresie wykończenia i kolorystyki obiektów budowlanych.
- Wprowadzeniu zakazu stosowania od strony terenów publicznych ogrodzeń wyższych niż 1,6 m, ogrodzeń pełnych oraz ogrodzeń wykonanych z prefabrykowanych elementów żelbetowych.
- Wprowadzeniu ustaleń w zakresie rozmieszczenia reklam i szyldów.

W ustaleniach dotyczących modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji określono, że obsługa komunikacyjna poszczególnych terenów następować będzie poprzez istniejące i projektowane drogi publiczne (ulice) – oznaczone symbolem KD, drogi wewnętrzne KDW oraz drogi (ulice) zlokalizowane poza granicami miasta. Remontowane, przebudowywane, rozbudowywane oraz budowane drogi (ulice) powinny odpowiadać wymogom stawianym drogom pożarowym.

Na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się realizacji zadań własnym gminy z zakresu infrastruktury technicznej, ani inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz ponadlokalnym.

W punkcie 1.4 prognozy dokonano analizy odniesienia projektu planu miejscowego do dokumentów opracowywanych na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym oraz w punkcie 8 prognozy do dokumentów opracowywanych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Gmina miejska Lidzbark Warmiński położona jest w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie lidzbarskim. Miasto leży na pograniczu Niziny Sępopolskiej i Pojezierza Olsztyńskiego, w dorzeczu Łyny oraz jej prawobrzeżnego dopływu Symsarny. Miasto zajmuje powierzchnię 14,35 km², co stanowi 1,6% ogólnej powierzchni powiatu oraz 0,06% ogólnej powierzchni województwa warmińsko-mazurskiego. Lidzbark Warmiński otoczony jest przez gminę wiejską Lidzbark Warmiński. Lidzbark Warmiński pełni funkcje administracyjne, usługowe oraz kulturowe dla lokalnej wspólnoty samorządowej. Miasto usytuowane jest w dorzeczu rzeki Łyny oraz jej prawobrzeżnego dopływu Symsarny. Przez teren Miasta przebiega droga krajowa nr 51 relacji Bezledy – Bartoszyce – Lidzbark Warmiński – Dobre Miasto – Olsztyn – Olsztynek oraz krzyżujące się z nią drogi wojewódzkie nr 513 relacji Pasłęk – Orneta – Lidzbark Warmiński – Wozławki inr 511 relacji Lidzbark Warmiński – Górowo Iławskie – Bagrationowsk. Położenie miasta przy drodze nr 51 jest bardzo istotnym uwarunkowaniem ze względów m.in. gospodarczych i komunikacyjnych; umożliwia bezpośrednie połączenia z drogowym przejściem granicznym z Rosją w Bezledach. Ponadto przez miasto przebiega droga wojewódzka nr 513 (Bisztynek – Pasłęk).

Obszar objęty projektem planu wskazany na załączniku nr 1.1 położony jest przy ul. Mazurskiej – stanowi ona wschodnią granicę obszaru. Od strony północnej obszar sąsiaduje z zabudową mieszkaniową; od strony zachodniej i południowej z zabudową usługową; od strony wschodniej z terenami zieleni (Park Nad Symsarną). W granicach terenu znajdują się zadrzewienia i zakrzewienia tj.: klon pospolity, topola osika, wierzba,

Obszar objęty projektem planu wskazany na załączniku nr 1.2 położony jest przy ul. Szwoleżerów. Teren jest zabudowany budynkiem wymagającym przeprowadzenia prac remontowych; ponadto jest utwardzony i pozbawiony roślinności. W sąsiedztwie terenu zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa oraz usługowa.

Obszar objęty projektem planu wskazany na załączniku nr 1.3 położony jest pomiędzy ulicami Kajki, Plac Młyński i Przechodnią. W sąsiedztwie terenu zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa i usługowa, a także park miejski i rzeka Łyna. Obszar jest przekształcony i zabudowany; część terenu wykorzystywana jest jako ogólnodostępny parking. Teren jest niemalże pozbawiony szaty roślinnej; miejscami występuje jedynie roślinność synantropijna.

Obszar objęty projektem planu wskazany na załączniku nr 1.4 położony jest przy

ul. Grunwaldzkiej – stanowi ona południową granicę. Teren jest porośnięty niską roślinnością synantropijną oraz pojedynczymi drzewami i krzewami. W sąsiedztwie terenu zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa oraz usługowa.

W granicach terenów objętych projektem planu nie występują ciekі ani zbiorniki wodne stanowiące wody powierzchniowe.

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują złoża kopalin oraz tereny górnicze w rozumieniu prawa geologicznego i górniczego.

W nawiązaniu do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* część terenu oznaczona na załączniku graficznym nr 1.3 położona jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Łyny.

Obszary oznaczone na załączniku nr 1.2, 1.3 i 1.4 położone są w rejonie wodnym Łyny i Węgorapy, w Dorzeczu Pregoty, w zasięgu naturalnej jednolitej części wód powierzchniowych *Łyna od Kirsny do Symsarny* RW700020584599, której aktualny stan określany jest jako zły, jednakże nie ma zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Obszar oznaczony na załączniku nr 1.1 położony jest w rejonie wodnym Łyny i Węgorapy, w Dorzeczu Pregoty, w zasięgu naturalnej jednolitej części wód powierzchniowych *Symsarna od wypływu z jeziora Symsar do ujścia* RW700020584699, której aktualny stan określany jest jako zły jednak ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrażona. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Tereny objęte prognozą położone są w zasięgu jednolitej części wód podziemnych PLGW700020 o całkowitej powierzchni 6089,3 km²; ocena stanu ilościowego i chemicznego określana jest jako dobra; celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry chemiczny i ilościowy; celem dodatkowym nie pogorszenie jakości wody do spożycia; ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych określana jest jako niezagrażona.

Zgodnie z informacjami znajdującymi się na stronach internetowych Państwowego Instytutu Geologicznego oraz Państwowej Służby Hydrogeologicznej tereny objęte opracowaniem znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Subzbiornik Warmia nr 205.

Analiza istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta pozwala na wskazanie funkcji dominujących w poszczególnych częściach miasta:

- centralna część miasta (od północy ograniczona nieczynną linią kolejową, od południa granicą lasu, od zachodu ulicami: Piłsudskiego, Kresowa, Kopernika i od wschodu ulicami Wyszyńskiego, Spółdzielców): koncentracja usług podstawowych i ponadpodstawowych (nagromadzenie jednostek i instytucji usługowych oraz administracji) uzupełnionych o mieszkalnictwo (w przewadze wielorodzinne) oraz tereny zieleni urządzonej,
- obszar w centralnej części miasta powyżej nieczynnej linii kolejowej oraz południowo – zachodniej części w rejonie ulicy Olsztyńskiej: koncentracja przemysłu, usług i infrastruktury technicznej uzupełniona o rolnictwo (ogrodnictwo),
- obszary o jednorodnej funkcji - mieszkalnictwo wielorodzinne uzupełnione o usługi podstawowe w rejonach ulic: Astronomów, Ornecka, Kromera, Legionów, Warmińska, Grabowskiego
- obszary o jednorodnej funkcji - mieszkalnictwo jednorodzinne uzupełnione o usługi podstawowe w rejonach ulic: Osiedle Bartoszycka, Osiedle 30-lecia PRL, Osiedle Żytia, Polna, Bema, Wiejska.
- obszar o dominującej funkcji innej (tereny wojskowe) wzdłuż ulicy Orneckiej uzupełniony o mieszkalnictwo jedno- i wielorodzinne z usługami podstawowymi oraz ogrodnictwo.
- obszar o funkcji uzdrowiska obejmujący teren na południe od rzeki Łyny, pomiędzy ulicami Warmińską, Olsztyńską i Górą Krzyżową.

W przypadku braku realizacji projektu planu tereny pozostaną w dotychczasowym stanie użytkowania lub zostaną zagospodarowane zgodnie z wytycznymi obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Z uwagi na skalę planowanej zabudowy oraz jej charakter nawiązujący do istniejącej w sąsiedztwie zabudowy nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na stan środowiska, nie analizuje się stanu środowiska na obszarach sąsiednich.

Rozwiązania przyjęte w analizowanym projekcie planu wprowadzają sposób zagospodarowania zgodny z istniejącym sposobem użytkowania lub sposobem zagospodarowania terenów w sąsiedztwie, dlatego też, w wyniku właściwej realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz powstawania w przyszłości sytuacji problemowych. W punkcie 9 niniejszej prognozy wskazano przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń projektu planu, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także środowisko.

W celu ograniczenia niekorzystnego potencjalnego wpływu nowych sposobów zagospodarowania na środowisko zaleca się zwrócić uwagę na poniższe uwagi.:

- Plac budowy należy zabezpieczyć w taki sposób, aby zwierzęta nie wchodziły na teren objęty pracami i aby zminimalizować możliwość ich uwięzienia.
- W czasie prowadzenia prac budowlanych należy prowadzić właściwą gospodarkę odpadami tj.: zapewnić odpowiednią ilość pojemników na odpady, prowadzić segregację odpadów, z wyszczególnieniem odpadów niebezpiecznych.
- Przy prowadzeniu robót ziemnych należy pamiętać o ochronie próchniczej warstwy gleby. Warstwa próchnicza przed wykonaniem wykopów, powinna być wcześniej zdjęta i okresowo złożona w zaplanowanym miejscu, a po zakończeniu prac ziemnych i budowlanych rozesłana na powierzchnie objęte wcześniej pracami ziemnymi.
- Prace budowlane powinny być prowadzone zgodnie z założeniami dobrych praktyk tj.: właściwa organizacja i lokalizacja zaplecza technicznego budowy, stosowanie technik i technologii minimalizujących uciążliwości środowiskowe (stosowanie maszyn i urządzeń sprawnych technicznie i spełniające obowiązujące standardy), przestrzeganie przepisów BHP i przeciwpożarowych, uporządkowanie i zrekultywowanie zajętego terenu po zakończeniu prac budowlanych itp.
- Ochrona wód gruntowych i gleby powinna być realizowana poprzez zastosowanie właściwych zabezpieczeń technicznych. Na etapie realizacji zabudowy niezbędne będzie zapewnienie wszelkich działań, które ograniczą potencjalną możliwość zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego różnego rodzaju substancjami, czy też ściekami. W celu zminimalizowania możliwości wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko gruntowo-wodnego powinno się prowadzić działania minimalizujące tj.: wykonywać wykopy ziemne ze szczególną ostrożnością, a roboty ziemne ograniczać do bezwzględного minimum, aby uniemożliwić penetrację ewentualnych zanieczyszczonych wód opadowych do warstwy wodonośnej; niezbędny do wykorzystania podczas realizacji zabudowy sprzęt powinien być sprawny pod względem technicznym; materiały użyte podczas budowy powinny być zabezpieczane przed ewentualnym niekontrolowanym zanieczyszczeniem wód podziemnych; w przypadku wystąpienia ewentualnych wycieków (smaru, olejów, paliwa) należy natychmiast je usuwać poprzez wykorzystanie odpowiednich sorbentów; utrzymywać czystość na placu budowy oraz placach postojowych maszyn budowlanych oraz środków transportu; utrzymywać plac budowy bez zastoisk wody; magazynować odpady w miejscach o szczelnej powierzchni o ograniczonym dostępie osób postronnych i przekazywać je uprawnionym podmiotom do odzysku i/lub unieszkodliwiania.
- W harmonogramach prowadzenia prac budowlanych należy uwzględnić okresy lęgowe ptaków tj.: prace inwestycyjne powinny rozpocząć się przed lub po sezonie lęgowym.
- W przypadku konieczności usunięcia drzew odpowiednim terminem na prowadzenie takich prac jest okres od 1 września do końca lutego. Należy pamiętać, że w przypadku stwierdzenia występowania miejsc lęgowych, schronień i miejsc rozrodu ptaków zastosowanie mają przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Czynności zabronione

w stosunku do chronionych gatunków zwierząt określone w art. 52 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz par. 6 rozp. MŚ (tj. umyślne zabijanie; umyślne okaleczanie lub chwywanie; umyślne niszczenie ich jaj, postaci młodocianych lub form rozwojowych; niszczenie siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, niszczenie, usuwanie lub uszkodzanie gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień) mogą zostać podjęte wyłącznie po uzyskaniu stosowanej decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie wydanej na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 (pod warunkiem spełnienia przesłanek określonych w art. 56 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody) na wykonanie czynności podlegających zakazom, w stosunku do gatunków objętych ochroną ścisłą i częściową.

- Drzewa pozostające w obrębie prowadzonych prac budowlanych, a nie przeznaczone do wycinki należy zabezpieczyć tak, aby chronić je przed uszkodzeniem. Najodpowiedniejszym okresem do prowadzenia prac budowlanych wokół drzew jest czas od października do kwietnia. W przypadku prowadzenia prac od kwietnia do października, należy zabezpieczyć korzenie przed wyschnięciem.
- Na czas prowadzonych prac budowlanych należy zastosować bezodpływowe kontenery sanitarne na ścieki bytowe.
- Realizacja zabudowy i zagospodarowania terenów nie może naruszać przepisów m.in. ustawy prawo wodne, prawo budowlane oraz prawo ochrony środowiska w zakresie zmiany stanu wody na gruncie skutkującym naruszeniem stosunków wodnych ze szkodą dla gruntów sąsiednich.

Rozwiązania przyjęte w analizowanym projekcie planu wprowadzają sposób zagospodarowania zgodny z istniejącym sposobem użytkowania lub sposobem zagospodarowania terenów w sąsiedztwie, dlatego też, w wyniku właściwej realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz powstawania w przyszłości sytuacji problemowych.

Z uwagi na skalę opracowania oraz położenie terenu w odległości około 25 km na południe od północnej granicy kraju w wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie prognozuje się możliwości wystąpienia transgranicznych oddziaływań na środowisko.

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie zawiera rozwiązań stanowiących kompensację przyrodniczą ani rozwiązań alternatywnych, gdyż realizacja zapisów projektu planu nie wpłynie negatywnie na obszar Natura 2000.

Monika Jabłońska
ul. Nasienna 19
10-816 Olsztyn

O Ś W I A D C Z E N I E

Oświadczam, że spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.).

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Specjalista w zakresie
ochrony środowiska
Monika Jabłońska
mgr inż. Monika Jabłońska

.....
(podpis)